

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина дванадцята

Стенограма пленарного засідання
12 березня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина дванадцята

*Стенограма пленарного засідання
12 березня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 12 березня 2025 року)

Частина дванадцята

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...7
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...17
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформації та кіберзахисту державних інформаційних ресурсів, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури»	...18
Прийняття рішення про запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України начальника Управління державної охорони України для надання інформації	...20
Заява депутатської групи «Довіра»	...21
Внесення змін до Цивільного кодексу України щодо посилення захисту прав добросовісного набувача	...22
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо запровадження кримінальної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, вчинені керівниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, головами та членами військово-лікарських комісій»	...24

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення»	...31
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення кримінальної відповідальності за зараження інфекційними хворобами або інфікування їх збудниками»	...38
«Про внесення змін до статей 7 та 13 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»	...38
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо задоволення потреб населення у перевезеннях в умовах воєнного стану»	...43
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України»	...49
«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб, органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України»	...50

«Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг»	...50
«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту»	...52
«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаних з неповерненням валютної виручки в Україну»	...57
«Про зміну і встановлення меж міста Мостиськ Яворівського району Львівської області»	...61
«Про зміну і встановлення меж міста Берегового Берегівського району Закарпатської області»	...63
Оголошення депутатських запитів	...66

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
12 березня 2025 року, 10 година 10 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні народні депутати, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів України Руслана Олександровича Горбенка, фракція «Слуга народу», та Анатолія Григоровича Гунька, депутатська група «Відновлення України» (*Оплески*). Давайте привітаємо наших колег та побажаємо їм міцного здоров'я, звияжної та плідної роботи на благо України.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1113-й день від початку повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Наша держава проходить тяжкі випробування, але ми стійко боронимо свою незалежність і суверенітет. Незламні сили оборони та безпеки України героїчно стримують натиск ворога на полі бою, відбиваючи щоденні повітряні атаки і завдаючи влучних ударів по ворожих військових об'єктах.

Вшануємо хвилиною мовчання пам'ять воїнів, які віддали своє життя за свободу України, а також усіх невинних жертв російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України та рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи.

Слово надається народному депутату Сухову Олександру Сергійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово Сергію Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Я народний депутат України, обраний луганчанами. Я народився, виріс і проживаю в Луганській області. На жаль, моя батьківщина на 98 відсотків тимчасово окупована. Усі ми віримо, що сили оборони рано чи пізно повернуть під контроль України Луганщину.

Протягом своєї парламентської діяльності я повторюю одне й те саме: ми зможемо повернути території, для цього потрібен час, але без людей не буде держави. Унаслідок війни мільйони українців втратили власні домівки. Особливо складно тим, чиє житло або знищено в окупації, або просто знаходиться на тимчасово підконтрольній ворогу території. Законодавчі механізми передбачають виплату людям компенсації за знищене або пошкоджене майно, яке знаходиться на тимчасово окупованій території України, але відшкодування змогли отримати лише одиниці.

Висока інфляція від початку повномасштабного вторгнення з'їдає заробіток українців. Люди бояться ходити до магазинів, тому що ціни на все ростуть ледве не щодня. Якщо рік тому на тисячу гривень можна було купити запаси продуктів для сім'ї на кілька днів, то сьогодні за ці гроші можна приготувати їжу лише на один-два дні. Сотні тисяч переселенців не знають, як жити далі, ціни ростуть, на заробітні плати можна лише виживати.

Я не кажу вже про те, щоб придбати власне житло. Люди в середньому заробляють 20 тисяч гривень на місяць, а вартість квадратного метра в новобудові становить, навіть не у столиці, близько 30 тисяч гривень. Сім'я з трьох осіб, яка відкладає по 10 тисяч гривень щомісяця, зможе придбати невелику квартиру лише за 10-15 років. А скільки коштує ремонт? Держава вважає таких людей заможними. Згідно з рішенням уряду вони не мають права на отримання допомоги, яка вкрай необхідна для життя всім переселенцям, адже вони втратили житло.

Інвентаризація майна, яке може бути використане для проживання переселенців, не зроблена, хоча всі законодавчі інструменти для цього є. Фактично центральні органи виконавчої влади не виконують вимоги закону. Тому закликаю уряд, а також звертаюся до вас, шановні колеги: переселенці – це найбільш багатостраждальна категорія українців. Ми маємо докласти всіх зусиль для покращення становища цих людей. Ми маємо зберегти громадян України в державі, адже вони і є Україною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Арсен Жумаділов – новопризначений очільник Агенції оборонних закупівель. Прошу всіх українців запам'ятати це ім'я і прізвище, тому що від сьогодні ви можете особисто йому адресувати всі претензії, запитання щодо поранених і загиблих бійців унаслідок атак дронів, «ланцетів», «орланів» і «суперкамів». Тому що саме ця особа сьогодні вирішила зупинити закупівлю станцій РЕБ «Ай-Петрі СВ», які закривають територію в радіусі 20 кілометрів, які, дійсно, не дають пролетіти «ефпівішкам», «мавікам», «ланцетам», «орланам» і навіть «суперкамам».

Саме Арсен Жумаділов сьогодні робить все можливе, щоб двісті станцій РЕБ «Ай-Петрі СВ» не було поставлено в різні підрозділи сил оборони. Якщо ви на фронті запитаете про станцію РЕБ «Ай-Петрі СВ», то отримаєте відповідь, що кожен підрозділ хотів би мати цей засіб радіоелектронної боротьби. Вони вважаються чудодійними, захищають життя наших захисників. Але Арсен Жумаділов вирішив вислужитися перед Єрмаком і зупинив закупівлю станцій РЕБ «Ай-Петрі СВ» лише тому, що вони були виготовлені за фінансової підтримки Петра Порошенка. Це називається: аби не Порошенко, нехай наші військові гинуть? Аби не Порошенко, ми залишимося без засобів РЕБ? Це ж яку клепку треба мати, а точніше, не мати в голові, щоб у політичних іграх розплачуватися життям наших військовослужбовців.

Якщо хтось відкриє вуха, розплющить очі й перестане читати телеграм-канали Банкової, а подивиться реальні новини, поспілкується з бійцями на

фронті, той знатиме, яка на сьогодні катастрофічна ситуація. У багатьох підрозділах втрати – до 90 відсотків. Але керівництву держави, зокрема таким «служкам» як Арсен Жумаділов, на це абсолютно начхати. Він готовий сприяти вбивству українських військових, аби вислужитися перед Єрмаком, Татаровим і вище.

Сьогодні станції РЕБ «Ай-Петрі СВ», як ніколи, потрібні на передовій. Так само як і «мавіки», дрони, техніка, але цього немає. Дякуйте Арсену Жумаділову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бондарю Михайлу Леонтійовичу, фракція «Європейська солідарність».

Княжицький Микола Леонідович. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, учора ввечері ми спостерігали за перемовинами в Саудівській Аравії та їхніми результатами. Багато хто з нас справедливо видихнув з полегшенням, тому що все виглядає так, що військова допомога нам відновлена, як і доступ до даних розвідок наших партнерів, зокрема Сполучених Штатів Америки, відносини між Україною і Сполученими Штатами Америки покращуються. Але до перемир'я, про яке пообіцяла домовлятися Україна, не стало ближче, бо росія прямо заявила, що може говорити про будь-яке перемир'я лише після досягнення її кінцевих цілей. А це знищення України. Отже, нам далі потрібно буде воювати.

І тут роль союзників надзвичайно велика. Те, що міністр закордонних справ України Сибіга зараз перебуває у Польщі, вкрай важливо і корисно, тому що Польща, країни Балтії, Скандинавії – наші природні союзники, які можуть бути мотором підтримки України в Європейському Союзі.

Пам'ятаєте гасла наших майданів – Помаранчевої революції та Революції Гідності? «Україна – це Європа». Сьогодні це гасло як ніколи актуальне.

Потрясіння останніх тижнів, що спричинила політика Сполучених Штатів Америки стосовно України, Європейського Союзу, НАТО, принесло розуміння іншої істини: Європа – це Україна. Виступаючи вчора на форумі Європейського парламенту, президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн оголосила, що Україні потрібен справедливий мир і міцні гарантії безпеки, і додала: але цей вирішальний момент стосується не лише України, йдеться про всю Європу і про безпеку всього континенту.

Сьогодні відбуваються три процеси, від яких залежать перспективи завершення російсько-української війни, миру і майбутнього на нашій землі.

Перший – це продовження допомоги від наших союзників і партнерів після рішень ЄС щодо переозброєння, виділення фінансування для України

та рішень «коаліції охочих», яка засідає в Парижі та Лондоні, стосовно гарантування нам безпеки. Знаємо, що допомога продовжуватиметься.

Другий – це необхідність гарантування участі України у європейській оборонній системі, яка народжується прямо зараз. Ми хочемо, щоб Україна була членом НАТО, але, як сказала Урсула фон дер Ляєн і багато європейських лідерів, маємо бути готовими, що, можливо, виникне потреба у створенні європейського оборонного союзу.

Третій – це коли Україна стане членом ЄС, ми матимемо гарантоване майбутнє, без якого безпека і мир в Європі неможливі. Події останнього часу показали це більш ніж промовисто. Перед Україною вимальовується шанс зупинення війни на прийнятних для нас умовах і проведення успішних мирних переговорів, якщо США і справді дотримуватиметься принципу: мир через силу.

Водночас українці мають розуміти, що мир можуть гарантувати лише Збройні Сили України, воєнно-промисловий комплекс і демократичний принцип організації суспільства. За таких умов Україна має шанс стати повноцінним членом Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Ми вітаємо вас з поверненням з дуже важливого міжнародного візиту. Ви, справді, достойно представили Україну і парламент у дружній Литві. Думаю, у вас знайдеться час, щоб декількома словами нас поінформувати.

Шановні колеги, фракція «Батьківщина» вітає перші позитивні результати українсько-американських переговорів, і ми вважаємо, що це перший крок до сталого миру в Україні. Те, що Сполучні Штати Америки відновили постачання військової допомоги і обмін розвідданими з Україною, – це важливо, насамперед для наших сил безпеки й оборони.

Учора у Верховній Раді України ми прийняли (дякую всім колегам) дуже важливий закон щодо внутрішньої і зовнішньої політики у ветеранській сфері. Сподіваємося, Президент його підпише. Для Міністерства у справах ветеранів України, яке все-таки має бути другим після Міністерства оборони України, це основоположний документ. Але чи має воно достатньо повноважень? І в цьому є велика проблема, бо Міністерство у справах ветеранів має координувати діяльність всіх центральних органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування для виконання ветеранської політики.

Минулого року Кабінет Міністрів України лише всередині червня розподілив кошти для придбання житла нашим ветеранам

і військовослужбовцям. Ми вважаємо, що цього року уряд повинен якнайшвидше забезпечити ветеранів та членів їхніх родин житлом, а також виділити кошти для компенсації, щоб вони самі вирішували, як їх використовувати.

Наступне. Ми вважаємо, що все-таки важливо мати чітко розроблений алгоритм повернення ветерана до цивільного життя. Це зустріч і супровід його в територіальних громадах, надання, за потреби, різних видів соціальної, психологічної, медичної реабілітації, забезпечення високоякісними протезами як всередині нашої держави, так і на міжнародному рівні. До речі, ми проголосували за виділення достатньої суми коштів, щоб придбати високоякісні протези для наших героїв та героїнь.

І ще один момент – це центри зайнятості, які сьогодні сприяють створенню ветеранського бізнесу шляхом затвердження їхніх бізнес-проектів і повністю забезпечують їм безповоротну допомогу. Є ще багато аспектів, які ми маємо законодавчо забезпечити, а уряд і місцева влада виконувати їх, бо це наші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костюх передає слово Галайчуку. Правильно?

Галайчук Вадим, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановна президіє, шановні колеги! Хочу вас поінформувати про проведення 16-го засідання Парламентського комітету асоціації між Україною та ЄС, яке проходило минулої п'ятниці та суботи в Києві, у Верховній Раді України, і стало досить символічним, оскільки це було перше засідання в оновленому після проведення виборів у Європейському Союзі складі нашого Парламентського комітету асоціації. Було обговорено ряд важливих питань, зроблено відповідну фінальну заяву, щодо якої варто зазначити декілька важливих пунктів.

Перше. Наші колеги підтвердили незмінність тих позицій, які вони займали в Європарламенті, стосовно російської агресії проти України і необхідності надавати всю допомогу, яку потребує держава, власне, яку обіцяли. В особі наших партнерів у Європейському Союзі ми, на щастя, маємо досить стабільну підтримку і бачимо кроки щодо підсилення цієї підтримки, аби Україна могла протидіяти російській агресії, аби гарантії безпеки України також залишалися на порядку денному. Саме це питання стало одним із основних під час обговорення з нашими колегами.

Наступне питання – це необхідність підтримки санкційного режиму, відповідальності росії за агресію і репарації Україні на відбудову за рахунок держави-агресора. Як відомо, Європейським Союзом вже застосовано до країни-

агресора шістнадцять пакетів санкцій. Звичайно, одне з найважливіших питань – це шляхи обходу цих санкцій, як заблокувати обхід, як зробити санкції ефективнішими і продовжувати ту політику, ті заходи, які було застосовано, аби притягнути росію до відповідальності. У цьому контексті дуже важливою була заява, що Європарламент підтримує ініціативи щодо арешту, точніше, передачі Україні конфіскацій і російських активів, що знаходяться в Європі.

Останнє, але дуже важливе. Підсилення підтримки парламенту, інтенсифікація цих наших відносин, більше візитів, більше міжкомітетських заходів, більше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Кабаченку, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Прошу передати слово Кучеренку Олексію Юрійовичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні колеги! Зараз у своєму виступі я хочу звернути увагу на одну велику проблему, яка насувається на нас і розв'язання якої потребуватиме дуже серйозної та пильної уваги. Зрозуміло, що зараз наша увага сконцентрована на подіях, що відбуваються на переговорах щодо перемир'я, стосовно Збройних Сил України, їх забезпечення, соціальних питань. Але я хочу повідомити дуже неприємну новину: у нас величезна проблема з газом.

В Україні завершився опалювальний сезон. Ми поки що не знаємо, якою ціною це відбулося. Відкрию таємницю: останні місяці НАК «Нафтогаз України» оперативно, шукаючи гроші де тільки можна, закуповував імпортований газ за ціною, значно вищою, аніж це можна було зробити влітку минулого року, коли відбувалася закачка газу, щоб ми пройшли опалювальний сезон. Цей опалювальний сезон ми пройшли. Я не кажу про те, скільки зайвих грошей витрачено і хто покриватиме ці дефіцити. Але ви знаєте, що останні ракетні та дроніві атаки були сконцентровані саме на об'єктах газової інфраструктури.

Я розумію, що це чутлива інформація, утім, за оцінками експертів, втрачено дуже великий обсяг видобутку газу. Якщо переводити на прості цифри, в наступному сезоні нас очікує дефіцит у розмірі мінімум 4,5 мільярда кубів газу. Тобто в Україні не вистачає цієї кількості газу, щоб закачатися, підготуватися до наступного опалювального сезону. Його треба буде

закуповувати по імпорту, оскільки швидко відремонтуватися неможливо. Грошей у НАК «Нафтогаз України» не вистачає. Її фінансовий стан набагато гірший, ніж про це звітували останні роки його браві керівники. Саме тому проблема газової, енергетичної безпеки, балансу газу стає ключовою для України.

За такої ситуації (увага!) голова правління НАК «Нафтогаз України» – тимчасово виконуючий обов'язки, там відбувається якийсь конкурс, шукають чергового «космонавта», який навряд чи, якщо його буде заслано з-за кордону, швидко увійде в курс справ. Повірте мені як фахівцю, усе це дуже й дуже небезпечні симптоми, і нам треба негайно зайнятися енергетичною безпекою країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Поляк, група «Довіра».
Бакунець Павло Андрійович. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні обранці! Звичайно, ми з вами, весь український народ спостерігаємо за ключовими зустрічами, які наближають нашу країну до миру. Вони відбуваються завдяки відвазі українців, які сьогодні на різних фронтах, втрачаючи життя і здоров'я, не живучи разом з родинами, на відміну від вас, оберігають і обороняють нашу землю. Звичайно, ми вдячні за відновлення обміну розвідувальними даними, за відновлення військової допомоги. Ми, прикордоння, це бачимо і відчуваємо дуже добре.

Ще раз наголошую, що 13 березня 2022 року вся Яворівщина прокинулася у великому страху. Тоді російський ворог-агресор завдав ракетного удару по Яворівському військовому полігону, на якому проходили навчання наших військових, їх вже немає. Тоді, на жаль, загинули люди, багато військових отримали поранення, але оскільки вони перебували не на лінії фронту, а лише на навчаннях, не отримали відповідних статусів.

Ми виправили цю ситуацію, проголосувавши в цьому залі законопроект, який надає можливість родинам наших захисників, а вони також уже захисники, загиблих на військових полігонах, у навчальних частинах, у військових тилових частинах від російських ракетних авіаційних ударів, отримати статус родини Захисника України, родини Героя України, а також можливість військовослужбовцям, які були поранені, отримати статус особи з інвалідністю внаслідок війни. Це додаткові соціальні гарантії.

Тому сьогодні до Президента України подано відповідний запит, з проханням підписати цей закон, щоб прирівняти й такі родини в соціальних гарантіях з тисячами інших українських родин, які в постійній тривозі переживають цю війну, бо їхні рідні захищають українську землю, бо їхні рідні сьогодні, на жаль, тимчасово перебувають у полоні, або вважаються тимчасово зниклими безвісти.

Закликаємо уряд, відповідні органи, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини проводити зустрічі з такими родинами, надавати їм допомогу щодо відповідних кроків, подання звернень, щоб їхні рідні, наші українці, повернулися з полону додому якомога швидше, щоб родини дізналися про долю зниклих безвісти рідних і за можливості вони живими повернулися додому.

Звичайно, хочеться вірити, що завдяки Богу, завдяки нашим найвідважнішим захисникам та підтримці міжнародних партнерів ми дочекаємося дня, коли всі українці повернуться додому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яковлєва Неллі Іллівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЯКОВЛЄВА Н.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Разумкову Дмитру Олександровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги! Давайте поговоримо про нашу міжнародну стратегію, як це відбувається. Насамперед я підтримую ті події, які вчора відбулися в Саудівській Аравії. Зроблено перші кроки, щоб зрештою прийшов мир на нашу землю, наші хлопці перестали гинути, а по наших містах перестали стріляти.

Однак давайте повернемося до того часу, коли «говорящие рты» в ОП після сварки в Білому домі почали розповідати про найпотужніші, найсталевіші, найвеличніші первинні статеві ознаки української делегації. А потім ці первинні статеві почали через короткий проміжок часу, десь дня через чотири, псуватися, тухнути і протухли. Це призвело до того, що Україна була вимушена вибачатися. Це ж не Зеленський вибачився, це не Зеленський написав листа. Це Україна почала вибачатися. Після цих подій з нами припинили обмін розвідувальними даними, надання допомоги, озброєння, заблокували надання фінансової підтримки. Це тому, що немає стратегії, адже немає планів і немає розуміння, куди ми далі рухаємося.

А далі почали відбуватися такі події. Приїздить українська делегація і каже: нічого не підпишемо взагалі, крім положень про припинення вогню на морі і в повітряному просторі. Потім через 9 годин виходять, витираючи обличчя, і кажуть: ні, усе підписали так, як просила американська делегація.

Я підтримую в цьому плані американську делегацію, тому що це реальні перші кроки до досягнення успіху.

Дякую всім європейським партнерам, які після цього стали підтримувати позицію Сполучених Штатів Америки та позицію українського народу і говорити, що це нормальний крок, який, сподіваюся, дійсно, наблизить Україну до миру, наблизить нас до того, що українці перестануть гинути.

А далі відбуваються такі події. Нам починають розповідати, що ми не будемо підписувати жодну угоду про ресурси, яку самі й запропонували Сполученим Штатам Америки. Потім сказали, що не підпишемо, якщо в угоді не буде передбачено гарантій. Хотів би нагадати, що всі «говорящие рты» ОП розповідали, що гарантії у нас з американцями є, їх підписали Зеленський і Байден. Якщо у нас такі гарантії є, що ще ми можемо вимагати? А якщо це не гарантії, а фільчина грамота, тоді треба вийти і чесно сказати, що це робиться не для держави, а для піару, для красномовних заяв вечорами. І це призводить до ударів по країні.

Не можна власний рейтинг ставити вище інтересів країни. Не можна власний рейтинг ставити вище життя людей. І для того щоб підвищити рейтинг, втратити 300 квадратних кілометрів Курського плацдарму, українські життя і українські території.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість Чийгоза – Ар'єв, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Рік тому, коли в нас уперше виникла проблема з американською допомогою, можна було зрозуміти: усе, що ми отримуємо від партнерів, – не назавжди. Рік тому можна було зрозуміти, що нам треба готуватися до того, що ми повинні забезпечувати самі себе, передусім у таких галузях, як оборона й енергетика.

Можна було витратити, дійсно, великі кошти на відновлення та розвиток військово-промислового комплексу, фракція «Європейська солідарність» реєструвала відповідні поправки до проекту бюджету. Можна було б повернути ПДФО для військових, чого й досі не зроблено, хоча фракція «Європейська солідарність» наполягала на тому, що гроші мають використовуватися військовими для їхніх потреб, бо із спільного котла вони невідомо куди зникали.

Можна було відмовитися від всіх піар-проектів на кшталт кешбеку, піар-проектів на зразок «тисячі Зеленського», а також проектів щодо реакторних установок, які ми купуємо в росії.

Скажіть, будь ласка, після того як стало остаточно зрозуміло, що ми маємо розраховувати сто відсотків самі на себе, у нас є зайвий 1 мільярд євро, який ми можемо витратити невідомо на що?

Нам сьогодні потрібно робити все, щоб оптимізувати наші витрати. Якщо потрібен секвестр бюджету, значить треба це робити, і всі можливі кошти повністю перенаправляти на сектор оборони. Ми не маємо права витрачати на жодні проєкти на кшталт будівництва третього, четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС з російським корупційним душком. Це взагалі якесь божевілля.

Ми маємо сьогодні зробити все можливе, щоб забезпечити енергетичну сталість України. Цей 1 мільярд євро можна розділити так: хоча б половину спрямувати на військово-промисловий-комплекс, а половину – на закупівлю газу, адже на сьогодні у наших сховищах знаходиться найменший обсяг газу за всю історію України. І що ми в результаті отримаємо? Послаблення на двох ключових напрямках, від яких залежить життєдіяльність України.

Шановні колеги, я розумію, що в кожного зараз свої справи, кожному треба тут потусуватися, розв'язати свої проблеми, «потерти» між собою, але ви знаєте, що іноді треба почути, що ми підійшли до межі, за якою може бути знищення України як держави. Якщо сьогодні ми будемо поводитися «у вільному стилі», то передусім це буде погано для всіх нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ Чорного Дмитра Сергійовича, фракція «Слуга народу», і після цього переходимо до голосування. Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Юлії Овчинниковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Овчинникова, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вітаю! Сьогодні я хотіла б виступити щодо важливості міжпарламентської дипломатії з країнами Європейського Союзу.

Учора ми разом відзначали 35-ту річницю Дня відновлення незалежності Литви, країни, яка є головним адвокатом інтересів України в міжнародних інституціях, в Європейському Союзі. Надважливо те, що литовці завжди з нами, незалежно від політичних циклів, підтримують нас фінансово, гуманітарно на всіх можливих майданчиках. І сьогодні з високої трибуни ми хотіли б подякувати народові Литовської Республіки за всебічну надважливу підтримку. Ми маємо пам'ятати, що 0,25 відсотка ВВП Литовської Республіки виділяється

відповідно до міжнародної угоди про співпрацю у сфері безпеки для потреб армії України.

Литовська Республіка продовжує утримувати лідерство в міжнародній коаліції з бойового та гуманітарного розмінування разом з Ісландією. Для забезпечення безпекових потреб української армії виділено майже 26 мільйонів євро. Литва є прикладом для країн Європейського Союзу, створивши унікальний центр, справжнє місце сили українців за ініціативи першої леді України Олени Зеленської та першої леді Республіки Литви Діани Науседене. Це місце, де реалізуються і допомагають на кожному кроці всім представникам нашої країни. Литва є лідером з підтримки енергетичного сектору України щодо кількості безпосередньо виданих інструментаріїв для функціонування енергетичної системи України. І ще приклад громадського об'єднання: усі ми пам'ятаємо акцію збору коштів на *Bayraktar*, а також ініціативу «*Radarom!*», завдяки якій було зібрано 86 мільйонів євро. Це надважлива підтримка.

Ви знаєте, від щирої душі хотілося б сказати, що всі українці отримали тимчасовий притулок безпосередньо в Литві і почуваються по-справжньому вдома. Сьогодні від імені міжпарламентської групи дружби з Литовською Республікою, до якої входить 67 народних депутатів України, ми хотіли б подякувати Президенту Литви, уряду Литви, а також подякувати народів Литви, усім волонтерам. Пані посол Литовської Республіки сказала вчора такі слова: усе, що було розпочато 35 років тому, сьогодні героїчно відстоюється в Україні. Парламентська дипломатія – це наша з вами м'яка сила перемоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили виступи народних депутатів, прошу зайняти свої робочі місця, переходимо одразу до роботи.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 261.

Проголосували: за – 261, проти – 6, утрималися – 6.

Усе, як завжди.

Шановні народні депутати, перелік питань, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця.

Хочу нагадати, що зараз ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформації та кіберзахисту державних інформаційних ресурсів, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури» ([№ 11290](#)). Це друге читання.

Прошу доповідача Федієнка Олександра зайняти місце на трибуні. У мене записано таке: дві поправки Разумкова на підтвердження, потім ще 2 хвилини – виступ і голосуємо. Колеги, вірно?

Дмитре Олександровичу, тільки починайте свій виступ з назви номера поправки, щоб я встиг її знайти. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Руслане Олексійовичу, поправка 3. Шановний доповідачу! Шановні колеги! Поясніть, будь ласка, згідно з якою нормою Регламенту, згідно з яким рішенням, цією поправкою ви повністю переписали закон? Хто дав право? За це не голосувала Верховна Рада. Ви просто можете брати і малювати, що хочете в комітеті, а потім вносити в зал і сподіватися, що колеги, не читаючи, проголосують. Неможливо повністю підмінити суть законопроекту, за який у першому читанні вже проголосували. Це махінація, фактично підробка документа.

Звертаюся до всіх колег, присутніх у залі, з проханням не підтримувати цю поправку, відправити законопроект на повторне друге читання. Нехай він вийде нормальним і, дійсно, працює на користь та інтереси держави, а не на окремо взяті інституції, як, наприклад, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо цієї поправки. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет на своєму засіданні підтримав відповідні поправки та рекомендував розглянути та прийняти цей проект закону сьогодні в парламенті.

Це важливий законопроект, прийняття якого є однією з умов виконання наших зобов'язань, викладених у пункті 2 розділу 14. *Ukraine Facility* схвалив цей законопроект позавчора. Тому, колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця. Зараз розглядаємо поправки для підтвердження.

Поправку 3 авторства Завітневича і колег. Комітетом вона врахована. Народний депутат Разумков просить поставити це рішення комітету на голосування для підтвердження.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 3, яка врахована комітетом, для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Дмитре Олександровичу, назвіть, будь ласка, номер наступної поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Наступна поправка 38. Шановні колеги, у цій поправці забирають ваші повноваження, в тому числі як народних депутатів України, бо Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України надаються надширокі повноваження щодо впливу на кадрову політику та органи державної влади і місцевого самоврядування. Тобто забираються повноваження у Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, органів місцевого самоврядування. Якщо ми хочемо, давайте тоді себе розженемо і нехай цим займається Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України і Федоров, якому буде зручніше і легше це робити.

Якщо ви поважаєте себе, Конституцію України, усі органи державної влади, будь ласка, не підтримуйте цю поправку. Дякую кожному, хто за неї не проголосує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 38.

ФЕДІЄНКО О.П. У цій поправці жодним чином не йдеться про те, що каже колега. Парламент не займається призначенням, як і Президент, інші керівники, які опікуються питаннями кібербезпеки в державних установах. Призначенням так і займатиметься державна установа, яка пропонує на посаду фахівця, але кандидатура з урахуванням критеріїв формування питань кіберзахисту в цій державній установі, дійсно, погоджуватиметься в Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України та СБУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 38 авторства Завітневича та колег. Комітетом вона врахована. Народний депутат Разумков просить поставити це рішення комітету на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 193.

Рішення не прийнято.

Ще 2 хвилини виступить Разумков, і після цього голосуємо за законопроект у цілому. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, хочу подякувати кожному народному депутату, який не проголосував за ці поправки. Сподіваюся, Верховна Рада України все-таки буде суб'єктною, що ви виконуватимете завдання, які отримуєте від людей і прийматимете ті рішення, які вам дозволятиме совість, серце і розум, і що все-таки ви думатимете про майбутнє країни, а не про інтереси окремо взятих структур.

Дякую кожному народному депутату, який за це не голосував, і сподіваюся, що все-таки в майбутньому таких рішень у Верховній Раді буде більше. Не думаю, що варто голосувати за цей законопроект. Прошу його не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформації та кіберзахисту державних інформаційних ресурсів, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури» ([№ 11290](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Законопроект направлено на повторне друге читання (*Шум у залі*).

Одну секунду, у вас з процедури щодо цього, бо в мене тут заява... Давайте, я дам можливість виступити, бо обіцяв. Народний депутат Кіт... (*Шум у залі*). Що?

Отже, Герасимов, після цього – заява від двох фракцій з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги, ви всі 24 лютого зібралися в цьому залі, багато народних депутатів отримали зброю і як у Збройних Силах України стали на захист Києва, так і стояли на блокпостах. Тоді ми розуміли необхідність блокпостів навколо

урядового кварталу. Але сьогодні нас не треба захищати від власного народу, ми разом з ним, і нам не потрібні ці блокпости.

Тож, шановний Руслане Олексійовичу, звертаюся до вас з проханням запросити сьогодні на 13 годину до залу засідань начальника Управління державної охорони, щоб ми могли поставити йому запитання, переговорити з ним щодо того, від кого нас тут захищають. Нам такий захист не потрібен.

Прошу цю пропозицію поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Артуре Володимировичу, на сьогодні в нас затверджено порядок денний. Давайте, можливо, я скоригую і викличемо його на завтра? (*Шум у залі*). Ні, сюди, але тільки на завтра. Добре.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію народного депутата Герасимова. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Прошу колег підготувати інформацію і передати її особі, яку запросили сюди відповідно до Регламенту Верховної Ради України.

Дякую.

Народний депутат Кіт. Будь ласка, до 3 хвилин.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Є речі, які ми зобов'язані зробити але, на жаль, не зробили. Я, як і кожен з вас, винен, винен і ще раз винен героям, які загинули від початку повномасштабного вторгнення росії на територію України. Я винен Мазепі Тарасу Михайловичу, винен Плечаку Ігорю Валерійовичу (*Шум у залі*). Я прошу тиші! Винен Бобиру Ярославу Олексійовичу, винен Снігуру Ігорю Михайловичу, винен Братці Володимирі Івановичу, винен Вишиваному Василю Васильовичу, винен Кривцуну Віктору Васильовичу, винен Матвійшину Ігорю Михайловичу, винен ще понад 500, сотням тисяч загиблих, перед якими не виконав свій обов'язок як народний депутат України.

(*Хвилина мовчання*).

Дякую.

Винен тому, що ми спільно так і не зуміли напрацювати законодавчий механізм гарантованої фіксованої виплати сім'ям загиблих героїв, яку гарантувала б держава. У нас немає забезпеченої законодавчою ініціативою жодної норми, яка гарантувала б родинам загиблих мати право на виплати.

Ми так і не напрацювали жодного механізму виплат родинам зниклих безвісти, яких також багато, практично як і загиблих.

Я не бачу майбутнього України, коли ми не шануємо родин полеглих героїв. Ми успішно в цьому залі голосуємо підвищення зарплат у державному секторі, насправді я прихильник цього, але ми до сьогодні не здатні напрацювати легальний закон, який забезпечив би родинам загиблих виплату фіксованої грошової допомоги, за яку вони б'ються, день у день оббиваючи пороги.

Я вважаю, що Міністерство оборони України, Міністерство соціальної політики України і Міністерство у справах ветеранів України не допрацювали, тож ми разом за ініціативи депутатської групи «Довіра» повинні звернутися і вирішити питання щодо створення спеціального фонду за сприяння Європейського Союзу для виплат родинам загиблих.

Також ми повинні вирішити питання цивілізованого соціального страхування військовослужбовців, які матимуть передбачене, зрозуміле страхування на взірць країн НАТО. Це наш обов'язок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо посилення захисту прав добросовісного набувача» ([№ 12089](#)). Це друге читання.

Від комітету на трибуну запрошується Фріс Ігор Павлович.

Будь ласка, Ігорю Павловичу.

Відповідно до тієї інформації, яка в мене є щодо цього законопроекту, планується відвести 5 хвилин на виступ від фракції «Батьківщина», і голосуємо. Я так розумію, Сергій Володимирович виступатиме чи хто?

Сергій Володимирович Власенко, і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів не віддалятися від своїх місць голосування.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Щоб усі зрозуміли, про що йдеться, я ще раз повільно прочитаю назву цього законопроекту. Це проект Закону «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо посилення захисту прав добросовісного набувача». Увага! Добросовісного набувача. Будь-який студент другого курсу юридичної школи, коли починають вчити базові засади цивільного права, розуміє, що таке добросовісний набувач. Це не будь-хто, який щось купив, це особа, яка в законний спосіб придбала майно, яке не виключене з цивільного обороту, тобто яке може купуватися і продаватися на ринку, яка

без порушень закону придбала його, тобто є власником, користується і розпоряджається ним, і як правило, за гроші. Тобто подарунок в окремих випадках також може бути об'єктом добросовісного набуття. Але, ще раз підкреслюю, особа, яка в законний спосіб придбала майно, яке не є виключеним з цивільного обороту, як правило, за гроші.

Тому з приводу всіх тих міфів, які ходять навколо цього законопроекту, що легалізується продаж усього незаконного, що це там якесь розграбування, я хотів би порадити всім агітаторам, комсомольцям, більшовикам, які кажуть такі тези, вивчити базові принципи цивільного права. Ще раз підкреслюю, усі демократичні країни будувалися на засадах поваги до приватної власності. Нам треба позбутися рецидивів більшовизму і поважати приватну власність, набуту в чесний, законний спосіб. Якщо особа внаслідок приватизації отримала невелике приміщення і минуло вже 15 років, держава не повинна мати право прийти і, вибачте, колупаючися в носі, розказувати, що таке майно набуто в якийсь незрозумілий спосіб, і потім відбирати це майно. Приватна власність повинна бути захищена, і гарантії приватної власності повинні бути такими, щоб людина від цього не страждала.

Йдеться про десятки й сотні маленьких бізнесів, розташованих у приміщеннях, які колись належали державі, про ряд невеликих підприємств, які були приватизовані в державі. До речі, у законі міститься достатньо великий перелік об'єктів, що не підпадають під дію закону, зокрема об'єкти критичної інфраструктури. Є велика кількість об'єктів, які не захищаються цим законом за будь-яких умов.

Тому, колеги, не слухайте міфи і казки, читайте текст законопроекту, вивчайте базові принципи цивільного права, розумійте, що і як необхідно зробити, щоб держава почала працювати в нормальний спосіб, щоб бізнес і люди відчували себе захищеними.

Тому, колеги, я не буду тягнути час, пропоную підтримати цей законопроект голосуванням, тому що його прийняття забезпечить захист прав приватної власності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу займати свої робочі місця. Я ще дам до 2 хвилин Ігорю Фрісу для відповіді на запитання, які прозвучали, і після цього одразу голосуємо.

Ігор Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Колеги, хочу деталізувати те, що озвучив Сергій Володимирович. Ключове питання – це те, що десть хтось щось вкрав і держава від цього постраждає.

Друзі, ми вже тут шостий рік з вами, а дехто набагато більше, і повинні відрізняти, що якщо вкрав, то це є кримінальна справа, Кримінальний кодекс, карне діяння. Тоді, будь ласка, підозра, вирок, і в рамках цивільного позову в кримінальній справі вилучайте все, що набуто незаконно. Не можна підмінювати поняття, приходити до бізнесу і казати, що ми підемо через віндикацію (таке нове слово з'явилося), через негаторку (таке слово ви також вже почули) і будемо просто забирати у вас те, що ви колись купили, без права позиватися до винної особи, без права компенсувати свої видатки. Цей законопроект якраз про те, щоб гарантувати право власності.

Цей законопроект підтримали Рада з питань підтримки підприємництва в умовах воєнного стану при Президентові України, Торгово-промислова палата України, Федерація роботодавців України, різні обласні федерації у різних галузях, починаючи від хіміків, медиків та всіх решта, Асоціація виробників озброєння та військової техніки України, яка так само сьогодні стоїть перед певними викликами щодо можливості виробляти зброю. Законопроект підтримали люди, які роблять плазму крові для наших військових, тому що на них тиснуть у незаконний спосіб, щоб забрати те, що вони колись купили і збудували великі заводи. Це не про будь-що інше, це про гарантію права власності.

Прошу вас підтримати цей дуже важливий проект закону. Ми змінюємо історію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо посилення захисту прав добросовісного набувача» ([№ 12089](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Дякую, колеги.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Рухаємося далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо запровадження кримінальної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, вчинені керівниками територіальних центрів

комплектування та соціальної підтримки, головами та членами військово-лікарських комісій» ([№ 12442](#)), та альтернативні до нього законопроекти [№ 12442-1](#) і [№ 12442-2](#).

Шановні колеги, нам треба включити ці законопроекти до порядку денного. Прошу народних депутатів проголосувати. Потрібно 226 голосів.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народного депутата Павлюка Максима Васильовича.

Максим Аркадійович Бужанський. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Законопроект № 12442 дуже простий і необхідний. На жаль, так сталося, що зловживання під час мобілізації стало звичайним явищем, і ми маємо покласти цьому край.

Цей законопроект про те, що якщо людина була незаконно мобілізована, хоча мала відстрочку або бронювання, за це має бути кримінальна відповідальність. Вибачте, коли студента, який навчається і має відстрочку, ловлять на вулиці і мобілізують, це злочин. Коли працівника ракетного заводу, який йде на роботу, має бронювання, ловлять на вулиці і мобілізують, це злочин. Вони його роблять свідомо, не звертаючи жодної уваги на ті документи, які їм надають.

Там є друга частина, яка стосується відповідальності за шахрайство (інакше не скажу) під час проходження ВЛК, коли людині, яка має лише одне око, кажуть, що вона здорова. Коли людина має одну ногу, кажуть, що в неї дві. І вочевидь хвору людину визнають здоровою та мобілізують. Є ще зворотній бік: коли повністю здорову людину визнають хворою і звільняють від служби. В нас 200 генералів у Міністерстві оборони, і 41 з них під час війни звільнилися через ВЛК. Вибачте, у звичайних солдатів такої можливості немає.

До другого читання ми доопрацюємо все, що стосується лікарів, попрацюємо разом з МОЗ, нашим медичним комітетом, щоб чітко визначити, де є відповідальність. Але зараз прошу всіх підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова народну депутатку Скороход. Мені сказали, що її немає в залі. Вона є авторкою альтернативного проекту закону.

В нас є ще одна авторка альтернативного законопроекту – Яцик Юлія Григорівна. Будь ласка, 2 хвилини, щодо вашого законопроекту.

ЯЦИК Ю.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 79, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Добрий день, шановні колеги! Працюючи у складі тимчасової слідчої комісії із захисту прав військовослужбовців, ми цілих чотири засідання присвятили порушенням з боку працівників ВЛК і ТЦК порядку мобілізації, мобілізаційних заходів. Саме тому був напрацьований цей альтернативний законопроект, не виходячи з формальних підходів, тому що війна і такі норми в Кримінальному кодексі України повинні існувати, а саме з урахуванням тих реальних фактів зловживань в ТЦК і ВЛК, які ми виявили під час роботи в тимчасовій слідчій комісії.

Зокрема, цей законопроект передбачає відповідальність за завдання тілесних ушкоджень під час виконання мобілізаційних заходів. Він запроваджує кримінальну відповідальність військовослужбовців ТЦК за порушення порядку мобілізації, зокрема непридатних осіб, осіб, навпаки, придатних до військової служби, які на підставі «липових» висновків ВЛК отримують «білі» квитки і списуються з військового обліку.

Крім того, він передбачає відповідальність працівників ВЛК не за умисне видання завідомо неправдивих висновків, а взагалі за видачу, тому що умисел довести в таких справах буде вкрай складно, а інколи навіть неможливо. Крім того, цей законопроект запроваджує відповідальність за зловживання службовим становищем, владою і за незаконне збагачення.

Колеги, прошу підтримати саме цей альтернативний законопроект, незважаючи на те, що зараз я не перебуваю у складі фракції «Слуга народу», як про це зазначив голова комітету.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушасу Сергію Костянтинівичу. Будь ласка.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Свій виступ я почну з цитування листа Генерального штабу Збройних Сил України, який підписаний начальником Генерального штабу Збройних Сил України генерал-лейтенантом Анатолієм Баргилевичем. Шановні колеги, він зазначає, що за результатами опрацювання вважає за доцільне прийняти основний законопроект № 12442, оскільки він сприятиме зміцненню законності та правопорядку у сфері оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 19 лютого розглянув проект Закону «Про внесення змін щодо запровадження кримінальної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, вчинені керівниками територіальних центрів

комплектування та соціальної підтримки, головами та членами військово-лікарських комісій» (№ 12442). Альтернативні до нього законопроекти № 12442-1, № 12442-2 пропонуються відхилити.

Шановні колеги, основним законопроектом встановлюється кримінальна відповідальність голів та членів ВЛК за умисне порушення порядку проведення медичного огляду для визначення придатності до військової служби, що призвело як до незаконного призову громадян на військову службу, так і до їх ухилення від військової служби. Крім того, передбачається кримінальна відповідальність посадових осіб ТЦК та СП за порушення порядку призову громадян на військову службу, що призвело до ухилення від військової служби. Тобто два аспекти: для звільнення з військової служби та відповідно незаконна мобілізація.

Крім того, передбачається можливість притягнення до кримінальної відповідальності за незаконне збагачення керівників ТЦК та СП.

Шановні колеги, є певні зауваження до цього законопроекту від фракцій і груп. Давайте будемо разом доопрацьовувати його до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу представників фракцій і груп записатися на виступи для обговорення цього законопроекту: два – за і два – проти.

Рушишин Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Лозинському Роману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Лозинський. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, в цей день, 12 березня 2023 року, росія вбила одного з воїнів, який пішов на цю війну добровольцем, Дмитра Пащука – «Гармаша», «Француза». Це був великий мрійник і велика людина. Це доброволець, який пішов на цю війну захищати своїх і своє. Попрошу всіх вас хвилиною мовчання вшанувати Дмитра Пащука і всіх його побратимів, які загинули на російсько-українській війні.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Я маю до всіх вас прохання. Слова мають велике значення. У нас свобода слова, і ви можете назвати цю війну конфліктом. Але це не конфлікт, а війна.

У нас свобода слова, і ви можете казати, що війна розпочалася в 2022 році. Але війна, яку росія розпочала проти України, розпочалася в 2014 році, а взагалі велася останні століття.

У мене є до вас прохання щодо ваших і наших дій. Коли ми дозволяємо собі надмірну частку популізму, намагаємося виграти собі одну соту рейтингу, але це впливає на гідність і честь сімей сотень тисяч загиблих та поранених військових, задумайтесь, чи це того вартує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Локтіоновій Наталії Валентинівні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛОКТІОНОВА Н.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Бакумову Олександрові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Правовий режим воєнного стану і мобілізація, яка його супроводжує, це про безумовне та суворе виконання норм закону. Це спеціальний правовий режим, за умови якого можуть бути обмежені конституційні права та свободи людини і громадянина, але не можуть бути порушені конституційні права та свободи громадянина. Життя, здоров'я, честь та гідність людини є найвищою соціальною цінністю, за них віддають життя наші воїни-герої на фронті, борючись проти деспотизму, безправ'я, поневолення та приниження. Саме для гарантування прав та свобод громадян Комітетом з питань правоохоронної діяльності разом із Генеральним штабом Збройних Сил України було розроблено цей законопроект.

Ми бачимо системність у порушенні прав людини під час здійснення заходів з мобілізаційної підготовки. Яскравий приклад – це Харків. Застосування фізичної сили, застосування спеціальних засобів і зброї в неконституційний, незаконний спосіб, наслідком цього є порушення прав, перевищення своїх владних повноважень.

Ми пропонуємо спеціальну кримінальну відповідальність для представників територіальних центрів комплектування та представників військово-лікарських комісій, які, зловживаючи своїм службовим становищем, роблять так, що люди, які не здатні виконувати військовий обов'язок за своїми фізичними властивостями, або не можуть бути мобілізовані, тому що мають

відстрочку або бронювання, потрапляють у військо незаконно. А ті, які мали б йти, відповідно до свого статусу, мали б служити і виконувати свій конституційний обов'язок, не йдуть. Я пропоную вирішити цю ситуацію та врегулювати це на рівні Кримінального кодексу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина».

Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, цей законопроект з'явився після спільного засідання двох комітетів: Комітету з питань правоохоронної діяльності та Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Дякую авторам і президії Верховної Ради, що цей законопроект сьогодні розглядається у Верховній Раді.

Колеги, нам потрібно припинити цю ганьбу, коли людей хапають на вулицях, б'ють, принижують шокерами безпосередньо в бусах, коли люди відкривають вікна і намагаються втекти з цього буса і таке інше. Сьогодні ви всі це бачите по телебаченню. Я вже не кажу про те, що люди гуляють у дворах з собачками – забирають і людей, і собачок, і всіх.

Скажіть, будь ласка, після такої мобілізації люди будуть виконувати бойові завдання для Збройних Сил України? Ніколи вони не будуть.

Ми завжди говоримо з Генеральним штабом і Міністерством оборони: якщо вам щось потрібно, наприклад, підсилення закону про мобілізацію, надайте ваші пропозиції. Ми розглянемо і будемо приймати рішення. Але не ганьбіться, ми не можемо перебувати в якомусь первісному часі, коли людей просто без суду, слідства, без перевірки документів затягують, а далі відправляють вже в навчальні центри.

Тому, мені здається, ми маємо подати сигнал тим представникам ТЦК та СП, які порушують чинне законодавство України. Даваймо доопрацюємо законопроект до другого читання, приймемо виважений закон, який буде і захищати права людей, і не буде сильно впливати на зменшення мобілізації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова Марія Миколаївна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги!

Нагадую, що 14 березня – День українського добровольця. Після Революції Гідності з Майдану пішли тисячі хлопців і дівчат захищати країну добровільно, а за останні три роки, на жаль, ви не змогли мотиваційно забезпечити мобілізацію. Скандали навколо мобілізації є ледь не топовими новинами в ЗМІ, телеграм-каналах. Іноді ця істерика, на жаль, створює враження, що вся Україна – це дикий захід, де ТЦК відловлюють людей на вулицях, а ВЛК штампують висновки про придатність.

Очевидно, що ситуація не така і інформаційні технології роздувають кожне відео до масштабів планети. Але якщо ми поставимо собі запитання, чи все в порядку з мобілізацією, чи завжди вона відбувається відповідно до передбачених процедур і чи карають за порушення тих, хто, дійсно, винен, я думаю, відповідь буде негативною. Цей правовий нігілізм, корупція ТЦК та ВЛК – це наче нічний кошмар для будь-якого свідомого українця. І, на жаль, це все відбувається за відвертого закривання очей влади на ці проблеми.

Давайте нагадаємо про нерухомість військкома Борисова в Італії, хмельницьку Крупу – всі ці справи відгриміли, але, на жаль, затихли. Хочу нагадати, що Президент України брав ці справи під особистий контроль. Де результати? На жаль, всі ці люди повертаються до звичного життя і немає ніякої відповідальності.

Наша фракція підтримує альтернативний законопроект № 12442-2, адже він більше відповідає інтересам держави та армії і передбачає більш жорстке покарання для винних у вчиненні злочину. Щоб виправити ситуацію, давайте не лише збільшувати відповідальність, а встановлювати чіткі терміни служби. Верховний Головнокомандувач обіцяв це – нехай виконує. Ми вимагали півтора року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальний виступ – Арешонков Володимир Юрійович. Після цього, шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець).* Шановні колеги! Шановний пане Голово! Безперечно, депутатська група «Довіра» підтверджує важливість розгляду питання, яке порушується в даному законопроекті. Ми вважаємо, що основна увага має бути сконцентрована навіть не на посиленні кримінальної відповідальності, а на тих надзвичайно важливих проблемах, невиконаних завданнях, які розв'язують сьогодні важливі інституції: територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, військово-лікарські комісії.

Давайте всі разом долучимося і зробимо все для того, щоб вони могли працювати і виконувати важливі функції. Ніхто не ставить під сумнів порядних

працівників, які там працюють. Однак ті, хто порушує закон, мають нести кримінальну відповідальність. Тому підтримуємо законопроект у першому читанні.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми закінчили обговорення, переходимо до прийняття рішення. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо запровадження кримінальної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, вчинені керівниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, головами та членами військово-лікарських комісій» ([№ 12442](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Комітет пропонує скоротити наполовину... Можна я поставлю на голосування? Не ставити?

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка, з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Внесення цього законопроекту до порядку денного і його голосування було результатом компромісу на засіданні Погоджувальної ради. Одним із елементів цього компромісу був повний строк подання поправок. Тому я прошу вас не ставити на голосування пропозицію про скорочення строку за рішенням Погоджувальної ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, що нагадали. Дійсно, вчора це було. Я просто відволікся в цей момент. Але Олена Костянтинівна пам'ятає. Тому в нас система противаг та стримувань працює.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо збільшення грошового забезпечення поліцейських» ([№ 6506](#)) та альтернативні законопроекти.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Для доповіді щодо законопроекту № 6506 запрошується народний депутат України Мамка Григорій Миколайович. Григорію Миколайовичу, 2 хвилини. У нас три альтернативних законопроекти, тому їх автори можуть також підготуватися.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Хочу звернути увагу, що правоохоронна система має свої відсотки плюс/мінус кожного року з навантаження своєї роботи. Національна поліція має близько 88-92 відсотки навантаження на роботу правоохоронної системи кожного року. Це єдиний орган, де нараховується заробітна плата згідно з постановою Кабінету Міністрів України. Якщо взяти інші правоохоронні органи, їх статус держава визначає як гарантію законом нарахування заробітної плати. Це є гарантія від держави, вона зобов'язана виплатити кошти, які потрібні для погашення заробітної плати.

Національна поліція, у тому числі курсанти Національної академії внутрішніх справ, не мають таких повноважень, а визначені лише постановою Кабінету Міністрів.

Ідея мого законопроекту була в тому, що працівник правоохоронного органу повинен отримати заробітну плату лише за законом. На засіданні комітету було розглянуто і прийнято рішення (у тому числі й мною) щодо підтримки альтернативного законопроекту, який визначив комітет. Пропонується внести його на розгляд залу в першому читанні, між першим і другим читаннями доопрацювати до загальної тенденції стратегію щодо нарахування заробітних плат і прийняти відповідні рішення.

До заробітної плати будуть входити посадовий оклад, доплати і все інше, але визначене законом. Давайте все-таки дамо гарантію поліції у вигляді нарахування заробітної плати згідно з законом.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроекту Медяника В'ячеслава Анатолійовича. Будь ласка.

МЕДЯНИК В.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 27, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Дуже добре, що Верховна Рада звернула увагу на даний законопроект і взагалі на дану ситуацію, бо грошове забезпечення працівників

Національної поліції, на жаль, вже понад 10 років регламентується постановою Кабінету Міністрів України, яка ніколи не змінювалася. Це неправильне ставлення саме до працівників Національної поліції.

Ми всі знаємо, що найбільший правоохоронний орган в нашій державі – це Національна поліція, а заробітна плата найменша, ніж у всіх інших правоохоронних органів.

Наприклад, БЕБ, НАБУ, інші правоохоронні органи мають вже вписані в закони України статті щодо цих структур стосовно оплати праці, з чого вона складається і якою вона буде. Національна поліція цього не має, і, на жаль, як я казав, заробітна плата регламентується лише постановою Кабінету Міністрів.

Ми всі знаємо, що Національна поліція, як і Збройні Сили України, з першого дня захищають нашу державу, боронять наш кордон і займаються, крім боротьби із зовнішнім ворогом, боротьбою із внутрішнім ворогом – це організована злочинність, кіберзлочинність, економічні злочини та домашнє насильство.

Тому, шановні колеги, я вдячний всім співавторам даного законопроекту та альтернативних законопроектів. Прошу вас підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую. Шановні колеги! У нас виходить така абсурдна машина часу. Ці законопроекти були розроблені ще до повномасштабного вторгнення в січні 2022 року – і основний, і альтернативні. Вони писалися під зовсім іншу ситуацію, не враховуючи реалій повномасштабного вторгнення.

Альтернативний законопроект, який я маю честь представляти, більш гнучкий, має кращу, на наш погляд, систему індексації доходів. Найголовніше, що він передбачає залежність доходів від участі на той час у антитерористичній операції, операції Об'єднаних сил. Бачите, навіть термінологія зовсім інша.

Шановні колеги, нам зараз треба зрозуміти одну дуже просту річ. Будь-які переговори, дипломатичні зусилля зараз вирішуються на полі бою. Ми тут маємо підтримати Збройні Сили, сили оборони не ухваленням таких точкових, висмикнутих з контексту і вписаних під зовсім іншу ситуацію законопроектів, а зосередитися на підтримці Збройних Сил України, спрямуванні на фінансування бригад коштів від податків на доходи фізичних осіб. Про це вже говорено-переговорено, час переходити до справи.

Півтора року, як правильно казала моя колега, фракція «Європейська солідарність» ставить питання про визначення термінів служби. Вже час це визначити, тим паче, що вже була і вимога закону до Кабінету Міністрів, і тут ніякі обмовки не мають працювати.

Колеги, нам треба зосередитися на підтримці Збройних Сил, сил оборони, і в цих рамках вирішувати питання і щодо Національної поліції, і щодо інших.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виступили всі автори законопроектів. Переходимо до комітету.

Запрошую до слова голову комітету Іонушаса Сергія Костянтиновича.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги! Шановний головуючий! Чи ставили ви собі запитання щодо безпеки на вулицях? Саме завдяки Національній поліції ви відчуваєте безпеку в столиці та в інших містах нашої держави. Я хочу вам нагадати, що Національна поліція входить до сил безпеки і оборони, і вони на рівні з нашими Збройними Силами боронять нашу державу кожен день.

Як уже зазначали, найбільше навантаження з правоохоронних органів саме на Національну поліцію. Впевнений, що підтримка цього законопроекту в першому читанні надасть додаткову мотивацію нашим поліцейським боронити і захищати нас на вулицях, на передовій, гідно виконувати свої обов'язки із забезпечення правопорядку.

Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо збільшення грошового забезпечення поліцейських» та підтримав альтернативний законопроект. Шановні колеги, даним законопроектом пропонується внести необхідні зміни до статті 94 Закону «Про Національну поліцію» і встановити відповідний посадовий оклад, щомісячну надбавку, доплати за спецзвання, премію.

Шановні колеги, впевнений, що прийняття цього законопроекту сприятиме встановленню справедливого і сучасного рівня грошового забезпечення поліцейських, підвищенню престижу служби в поліції, забезпечить добір до поліції кваліфікованих кадрів і надасть можливість забезпечити безпеку наших громадян кожного дня.

Шановні колеги, прошу підтримати альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися для виступу: два – за, два – проти.

Григорій Михайлович Немиря.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, чи потрібно було реформувати українську міліцію? Однозначно, так. Чи правильно була проведена реформа? Є велике питання. Де ті реформаторки, які проводили це в Україні? Вже давно поїхали. Але залишилися ті, які тоді фотографувалися

в поліцейських картузах. Саме тоді в закон треба було чітко вписати норми щодо грошового забезпечення Національної поліції.

Дякую Григорію Мамці, Медянику та іншим колегам за цю ініціативу, бо не повинна заробітна плата поліцейських регулюватися постановами Кабінету Міністрів. Ці законопроекти пропонують грошове забезпечення, тобто посадовий оклад поліцейського не повинен бути менший, ніж 10 неоподаткованих мінімумів для працездатних осіб станом на 1 січня поточного року. Заради справедливості, для тих диванних експертів, які питають, чому поліція не воює. Сьогодні поліція має три бойові бригади, декілька зведених загонів і, на жаль, має також жертви, як інші сили оборони, несуть службу на передовій.

Понад 40 тисяч поліцейських сьогодні займаються евакуацією і перебувають у зоні бойових дій. Вони мають підтримувати престиж професії. Ми нічого їм не додаємо, а просто встановлюємо справедливість, те, що сьогодні їм дають якимись надбавками тощо. Тобто має бути чітке грошове забезпечення за звання і за вислугу років.

Шановні колеги, справді, Національна поліція сьогодні виконує 92 відсотки навантаження всієї правоохоронної системи. Якщо хтось каже, чому не воюють, забрати їх з вулиць, то майже 1 мільйон тих, які не стали на військовий облік, не вийдуть за хлібом. Сьогодні рівень злочинності, кількість незаконної зброї на руках у людей зашкалює. Через те Національна поліція має виконувати своє завдання. Вони мають також і внутрішній фронт.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Передайте слово Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Зміст цього проекту закону зводиться до різкого багаторазового підвищення зарплат поліцейським. Найнижчий посадовий оклад поліцейського пропонується встановити на рівні 10 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, тобто понад 30 тисяч гривень, а зверху ще чотири надбавки і премія – до 30 відсотків. Тобто реальні зарплати в поліції стартуватимуть від 40-50 тисяч гривень, а керівництво отримуватиме значно більше.

Достойні зарплати – це, звичайно, добре. Але якщо раптом хтось забув, я хочу нагадати, Україна зараз веде війну за виживання в умовах, які вимагають постійних і додаткових ресурсів. У таких умовах говорити про підвищення зарплат до такого рівня виглядає радше як знуцання.

Ми розуміємо, що в держави немає власних грошей, є гроші платників податків, яких вистачає лише на пів бюджету. Величезний дефіцит Україна покриває за рахунок зовнішніх запозичень. Завдання влади – зменшувати цей дефіцит, а не робити його ще більшим, не робити багатомільярдні витрати на зарплати, в тому числі і поліції.

Як можна пропонувати, щоб зарплати поліцейських стартували з 40 тисяч гривень, коли мінімальна зарплата в Україні – 8 тисяч, а середня – 20 тисяч? Невже ми не розуміємо, що це не може бути пріоритетом? Таке враження, що хтось хоче перетворити Україну на поліцейську державу і вирішив не шкодувати для цього мільярди народних грошей. Між іншим, в цю концепцію вписується і законопроект про застосування зброї Національною гвардією, який поки що зняли з порядку денного.

Фракція «Європейська солідарність» вкотре наголошує, що насправді найголовнішим пріоритетом під час війни має бути військо і обороноздатність. Всі наші кошти мають іти саме на це – на військо і обороноздатність. Якщо в нас з'явилися зайві гроші, спрямуйте їх негайно на забезпечення армії, на виробництво озброєння, на будівництво оборонних споруд. Тому закликаємо не підтримувати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна, група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Валерію Гнатенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Я скажу зразу, що група «Відновлення України» підтримує дану ініціативу. Зарплата поліцейських має бути справедливою і достойною. Зараз багато хто з поліцейських отримує копійки, хоча їхня робота – це не лише важка праця, а й постійний стрес та часто ризик для життя. Пропонується зрозуміла система. Зокрема, зарплата буде складатися з посадового окладу, доплати за звання, надбавки за вислугу років, а ще враховуватимуться особливі умови, наприклад, доступ до державної

таємниці, науковий ступінь та інше. Найголовніше, що оклад не може бути меншим, ніж 10 прожиткових мінімумів, тобто 30 тисяч 280 гривень на сьогодні.

У законопроекті до надбавок також пропонується донести 5 відсотків за вислугу років для новачків та 50 відсотків для ветеранів з 25-річним стажем. Також передбачається можливість премії до 30 відсотків від посадового окладу. Законопроект більше не про гроші, а про пільги і ставлення до наших захисників, про мотивацію для молодих людей, які будуть іти в поліцію в майбутньому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Після цього – Мамка і Арешонков.

Бужанський. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шановні колеги, якщо ми хочемо, щоб поліцейські захищали громадян, ми маємо захищати поліцейських. Це несправедливо, незрозуміло, чому з усіх правоохоронних органів лише в Національній поліції заробітна плата встановлюється постановою Кабінету Міністрів, а не законом. Цей закон саме про справедливість, про те, що мають бути рівні умови для всіх.

Я нагадаю вам, що після війни, сподіваюся, вже дуже скоро, 1 мільйон людей повернеться з фронту. Дуже хочу, щоб ті, хто зараз захищає нашу країну на фронті, йшли працювати до Національної поліції захищати закон, наших громадян. Ми маємо запропонувати їм гідні умови.

Прошу всіх підтримати цей законопроект і подати всі пропозиції та зауваження в поправках до другого читання. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Потім – Володимир Юрійович Арешонков. І будемо голосувати.

Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, цей законопроект не про підвищення заробітної плати. Зверніть увагу, у нас поліцейський отримує заробітну плату за рішенням Кабінету Міністрів. Так не повинно бути. Це не гарантія держави. Виконують 92 відсотки навантаження роботи всієї правоохоронної системи і постанова Кабінету Міністрів. Завтра зміниться постанова Кабінету Міністрів, будуть отримувати 15-20 тисяч гривень. Вони повинні отримувати більше коштів, у них повинна бути гарантія законом, як в НАБУ, як в ДБР, як в прокуратурі. Неможливо не мати гарантій щодо оплати праці співробітника правоохоронного органу.

Прошу підтримати альтернативний законопроект фракції «Слуга народу», щоб все-таки вирівняти позиції і створити справедливість.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Арешонков Володимир Юрійович. І після цього голосуємо.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Усіх, хто критикує даний законопроект і хто називає якісь фантастичні незрозумілі цифри, які отримують працівники Національної поліції, спецпідрозділів, я дуже прошу подивитися, як нараховується оплата праці в Національній поліції та всіх інших підрозділах. Нагадую Кабінету Міністрів, норма про 2 тисячі і таке інше, від чого стартують всі подальші нарахунки.

Якщо ми визнаємо сьогодні важливу роль і Міністерства внутрішніх справ, і всієї системи, давайте тоді говорити про справедливу оплату праці. Я не говорю про важливість того, що вони сьогодні і завтра будуть робити. Тому депутатська група «Довіра» підтримує даний законопроект і пропонує, колеги, вас також це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту і альтернативних до нього. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських» ([№ 6506-1](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Рухаємося далі, шановні колеги. Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення кримінальної відповідальності за зараження інфекційними хворобами або інфікування їх збудниками» ([№ 9398](#)). Ми домовлялися проголосувати його без обговорення. Тому одразу переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 9398 за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення особливостей розірвання трудового

договору з ініціативи роботодавця у разі відсутності працівника на роботі в період дії воєнного стану» ([№ 12255](#)) і альтернативний до нього проект закону [№ 12255-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народного депутата Лукашева Олександра Анатолійовича, автора першого законопроекту. Будь ласка, Олександр Анатолійовичу.

ЛУКАШЕВ О.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект № 12255, який спрямований на те, щоб сприяти забезпеченню справедливих умов праці під час війни. Нині з боку роботодавців є зловживання в питанні звільнення працівника внаслідок нібито прогулу. Згідно з чинним трудовим законодавством це відсутність працівника на роботі без поважних причин більше трьох годин (безперервно чи загалом). Водночас відсутність працівника на роботі у зв'язку з військовим вторгненням росії на суверенну територію України не має бути кваліфіковано як прогул без поважної причини.

Проект пропонує встановити особливі умови розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця в разі відсутності працівника на роботі через обставини, пов'язані з бойовими діями, або у зв'язку з небезпекою для життя і здоров'я. Це дозволить захистити працівників від необґрунтованих звільнень та зберегти їхні робочі місця.

Працівники, які не можуть вийти на роботу через бойові дії або небезпеку для життя, не підлягають звільненню на підставі пункту 4 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України. За ними зберігається робоче місце та посада до з'ясування причин їхньої відсутності. При цьому час таких неявок не має зараховуватися до стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку, а також не підлягає оплаті. Це дозволить зберегти баланс між правами працівників та інтересами роботодавців. Прошу підтримати даний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова авторку альтернативного законопроекту Третякову Галину Миколаївну, і від комітету одразу, тому виступ – до 4 хвилин. Скажіть рішення комітету.

ТРЕТЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні

колеги, я відразу скажу, що рішення комітету – підтримати альтернативний законопроект. Водночас хочу подякувати автору основного законопроекту, він порушив питання, яке наразі надзвичайно актуальне. Альтернативний законопроект, який підписав у тому числі і мій перший заступник Цимбалюк Михайло Михайлович, стосується насамперед того, що у зв'язку з бойовими діями багато роботодавців зникли.

Водночас вважається, що працівники, стосовно яких ми в 2022 році внесли зміни до закону і ввели поняття «призупинення трудового договору», працюють, а роботодавець їм не нараховує заробітну плату. Таким чином ці люди не можуть отримати статус безробітного, внутрішньо переміщеної особи, яка не працює, не можуть отримувати допомогу по безробіттю. Крім того, якщо працівник, з яким призупинено дії трудових відносин, отримав статус ВПО, він втрачає можливість нормально працевлаштуватися в новій місцевості, оскільки основним місцем роботи в нього є роботодавець, з яким трудовий договір призупинено.

Тому альтернативним законопроектом ми виписали більш чисто процедуру, яким чином людина може розірвати такі відносини, коли роботодавець зник, а також зворотну процедуру, коли роботодавець на місці, а людина перебуває за кордоном, призупиняє договір. Водночас під час воєнного часу призупинення не обмежене в дії, тому і роботодавець не розуміє, яким чином спілкуватися з працівником.

Альтернативним законопроектом встановлено термін 90 днів, коли вони мають налагодити такі відносини, а також десятиденний термін, коли мають спілкуватися між собою, де вони знаходяться, які в них наступні дії.

Прошу підтримати цей законопроект. Він абсолютно чистий. Його підтримують багато фракцій і груп. Представниця групи «Довіра» є авторкою підписання альтернативного законопроекту. Прошу підтримати альтернативний законопроект для врегулювання цих відносин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Прошу передати слово Ірині Никорак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська

солідарність»). Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги! Організація трудових відносин в умовах воєнного часу є надзвичайно важливою і сенситивною темою. Вже четвертий рік український народ і економіка функціонують в умовах повномасштабної війни. Це кардинально змінило ринок праці, умови роботи, права працівників і обов'язки роботодавців. Війна спричинила масове переміщення людей, руйнування підприємств та скорочення робочих місць. І в таких умовах держава змушена була оперативно адаптувати законодавство, щоб збалансувати інтереси працівників та роботодавців, зберегти економічну стабільність і підтримати зайнятість населення.

Попереду, власне, ще багато роботи над трудовим законодавством, але в нинішніх реаліях ми повинні працювати над тим, щоб впроваджувати цифрові технології, підтримувати мобільність робочої сили через програми перекваліфікації та навчання і змінювати законодавство, яке буде враховувати потреби як бізнесу, так і працівників у довгостроковій перспективі.

Народні депутати, державні органи, представники бізнесу та громадських організацій мають спільну мету – забезпечити стійку економіку, соціальний захист і гідні умови праці для українців, незважаючи на складні обставини. Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати альтернативний законопроект з відповідним його доопрацюванням до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Я погоджуюся з позицією голови комітету пані Галиною Третяковою про те, що слід подякувати пану Лукашеву, бо це саме його ідея щодо унормування стосунків роботодавців і найманих працівників під час війни, яку потрібно удосконалити. Основа його ідеї лягла в альтернативний законопроект, який був обговорений у комітеті з роботодавцями, з профспілками. Хочу подякувати Михайлу Волинцю і представникам всіх профспілок, бо вони активно включилися. Ми знайшли, як кажуть, паритет щодо захисту прав найманого працівника під час дії воєнного стану і роботодавців. Справді, є частина роботодавців, які переїхали, релокували бізнес, а деякі наймані працівники, на жаль, покинули територію України, і складно встановити з ними зв'язок. А є, навпаки, коли роботодавці припинили свою діяльність, а наймані працівники не можуть ні оформити відпустку, ні звільнитися згідно з чинним законодавством, ні витребувати трудову книжку тощо.

Альтернативний законопроект вирішує всі питання, і якщо брати на загал, ми можемо голосувати його в першому і другому читаннях, але до другого читання ми ще раз хочемо вивірити позицію Міністерства економіки, профспілок і роботодавців, щоб найближчим часом внести його на розгляд до

сесійного залу, бо справді час не терпить, і щоб дати можливість роботодавцям працювати під час дії воєнного стану і захищати інтереси своєї структури, яка надає працю, і найманому працівнику мати чіткі правила гри, там вказано все щодо терміну подачі документів. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорний Дмитро Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С. Прошу передати слово Анатолію Остапенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Остапенко. Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, законопроект, який ми сьогодні будемо розглядати, є надважливим. Ми підтримуємо наші Збройні Сили і наших захисників, але ми повинні підтримувати цивільних захисників, які працюють день за днем на виробництві і допомагають Україні вистояти в цій війні.

Тому буду говорити про альтернативний законопроект, який дозволить комплексно вирішити низку питань та ліквідувати певні правові прогалини. Це забезпечить відновлення порушених прав працівників і роботодавців, а також допоможе запобігти конфліктним ситуаціям між сторонами трудових відносин і також під час перевірок підприємств та установ. Тобто це будуть установлені чіткі правові підстави для поновлення або припинення дії, призупинення трудових договорів, урегулювання сторонами строків призупинення, а також вдосконалення механізмів комунікації між працівниками та роботодавцями.

Основні моменти будуть закладені в альтернативному законопроекті, за який я пропоную проголосувати. Це встановлення максимального строку призупинення дії трудового договору не більше 90 днів; визначення обов'язків щодо обміну контактними даними між працівниками і працедавцями; урегулювання порядку звільнення працівників, з якими втрачений зв'язок; визначення обов'язків щодо виплати та передачі трудових книжок роботодавцями робітникам; встановлення обов'язкового кадрового діловодства, архівного збереження документів на територіях можливих бойових дій. У нас зараз є питання щодо оформлення пенсій для внутрішньо переміщених осіб, які вже претендують на пенсію. Основне, що на ці зміни не будуть потребуватися відрахування з державного бюджету в альтернативному законопроекті.

Пропоную проголосувати і підтримати альтернативний законопроект № 12255-1.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Вельможному.

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні обранці! Ми підтримуємо даний законопроект за основу. Я хочу чітко підкреслити, це хороший крок, що вчора ми зуміли унормувати, врегулювати додаткові премії для державних службовців розміром не більше 30 відсотків від загальнорічного посадового окладу. Важливо, що шукаєте кошти, аби збільшити заробітну плату нашим військовослужбовцям, які виконують найважливішу роль, нашим поліцейським.

Однак сьогодні я також хочу привернути вашу увагу до природного заповідника «Розточчя», який є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення. Він є одним з дев'яти природних заповідників, які сьогодні функціонують у нашій державі. Це один-єдиний найбільший на Львівщині природний заповідник, який також є і частиною транскордонного українсько-польського резервату. Це важливий державний об'єкт, на якому працюють науковці. Він підпорядковується Міністерству освіти і науки України. На жаль, минулого року і цього року фінансування на заробітну плату науковцям цього природного заповідника є дуже маленьке. Його працівники, в переважній більшості науковці, отримують мінімальну заробітну плату, деякі ставки навіть не забезпечені фінансово.

Тому сьогодні я звертаюся до уряду, до профільного міністерства знайти додаткових понад 1 мільйон гривень для того, аби не загубити ще один з дев'яти існуючих загальнодержавних природних заповідників найвищої категорії. Закликаю знайти кошти також і для тих людей, котрі, незважаючи на війну, займаються наукою. Це вкрай важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цих законопроектів. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статей 7 та 13 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» ([№ 12255-1](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ідемо далі, колеги. Наступне питання – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення потреб територіальних громад у пасажирських перевезеннях в умовах воєнного стану» ([№ 12177](#)) і альтернативний до нього проект закону [№ 12177-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих двох законопроектів за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 214.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова автора основного проекту закону Разумкова Дмитра Олександровича. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги! Це важливий законопроект, тому прошу всіх його підтримати. Він стосується того, що ми отримали багато гуманітарної допомоги, у тому числі транспортних засобів, які сьогодні можуть використовуватися у різних містах і селищах на користь місцевих громадян, які там живуть.

Центральна влада дуже довго гралася в перекидання гарячої картоплі і повноважень між місцевою і центральною владою, але після того, як команда «Розумна політика» внесла відповідний законопроект, уряду нічого не залишилося, як просто взяти його, скопіювати і внести в якості альтернативного. Слово в слово! Я думаю, що профільний комітет не дасть збрехати, я кажу правду. Злизали слово в слово і просто внесли в якості альтернативного законопроекту, наполягали на тому, щоб він був проголосований сьогодні в залі.

Ми не будемо гратися в політику. Команда «Розумна політика» і я сподіваємося, що всі народні депутати в цій залі проголосують за будь-який з варіантів, тим паче, що уряду не вистачило розуму намалювати навіть якісь елементарні зміни до свого альтернативного законопроекту. Нам важливо зробити краще людям, допомогти місцевій владі, зробити так, щоб, коли є перебої з електроенергією, міста могли забезпечити пасажирські перевезення на своїх теренах. Тому це якраз законопроект про правильні речі, який може прийняти Верховна Рада. Це законопроект про здоровий глузд і розум. Прошу кожного народного депутата підтримати або наш законопроект, або, якщо буде голосуватися урядовий, проголосувати за нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова автора альтернативного законопроекту заступника міністра розвитку громад та території України Деркача Сергія Анатолійовича. Будь ласка.

ДЕРКАЧ С.А., заступник міністра розвитку громад та території України. Добрий день! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо задоволення потреб населення у перевезеннях в умовах воєнного стану» (№ 12177-1), внесений Кабінетом Міністрів України.

Законопроектом передбачається створення умов для можливості використання комунальними підприємствами транспортних засобів, отриманих територіальними громадами як гуманітарна допомога, для пасажирських перевезень. Згідно з цим законопроектом набувачами гуманітарної допомоги

зможуть стати комунальні підприємства, які здійснюють пасажирські перевезення електричним транспортом. Крім цього, визнаються гуманітарною допомогою автобуси, які відповідають екологічним вимогам не нижче рівня «ЄВРО-3», автобуси, трамвайні вагони, тролейбуси, вагони метрополітену. Крім цього, гуманітарна допомога не може бути відчужена, а може бути передана іншому набувачу гуманітарної допомоги. Головне, це те, що має бути створений порядок відповідно до рішення Кабінету Міністрів, як ця гуманітарна допомога має використовуватися, тому що в основному якраз не було цієї вимоги щодо конкретного порядку використання такої гуманітарної допомоги.

Для інформації. Станом на минулий рік у нас завезено понад 500 автобусів як гуманітарна допомога для наших громад. У нас є десятки вагонів метро, трамваїв і тролейбусів (електротранспорту), які вже завезено як гуманітарна допомога, але вони не можуть бути використані нашими громадами. На сьогодні 86 громад отримують можливість використовувати цей транспорт для забезпечення потреб населення.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова від імені комітету голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Галину Миколаївну.

ТРЕТЯКОВА Г.М. Шановні колеги! Відразу скажу, що комітет підтримує урядовий альтернативний законопроект. Водночас ми під час обговорення на засіданні комітету маємо достатньо дивну ситуацію. Вносяться зміни до Закону «Про гуманітарну допомогу», оскільки наша країна перебуває у війні. Водночас регламент і надання такої гуманітарної допомоги не відповідають регламентам Європи щодо надання гуманітарної допомоги. Тому ми будемо думати про механізм, яким чином врегулювати цей законопроект на друге читання, щоб він відповідав регламентам Європи.

Водночас комунальним підприємствам органів місцевого самоврядування потрібна допомога. Що стосується автобусів, трамвайних вагонів, електроавтобусів, тролейбусів, вагонів метрополітену, якщо вони йдуть як гуманітарна допомога, нам потрібно надати механізм, як комунальні підприємства отримують їх у свою власність, і в тому числі використовують, отримуючи дохід і прибуток.

Дякую. Просимо підтримати альтернативний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення цих законопроектів: два – за, два – проти.

Третякова Галина Миколаївна. Будь ласка.

Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я думаю, що ви всі пам'ятаєте, як прилетіли ракети у Дніпро, і тоді Київ, інші міста направили туди автобуси, тролейбуси для того, щоб допомогти дніпрянам рухатися по місту. Але за три роки війни ми бачимо безліч фотокарток, буваємо на безлічі місць прильотів, де відбувається руйнація всього громадського транспорту. Щойно ми почули, що завезені тисячі одиниць техніки, які не можуть використовуватися комунальними підприємствами.

Я їжджу по всій Україні і спілкуюся з мешканцями сільських регіонів, які кажуть, що травмовані ветерани не можуть доїхати до аптек, лікарень, тому що маршрути не побудовані, а органи місцевого самоврядування не можуть їх створити, тому що у них відсутня техніка.

Це дуже важливий законопроект. Прошу його підтримати одногolosно для забезпечення наших громадян належним сервісом для того, щоб вони могли доїхати до шкіл, лікарень, органів влади, і таким чином держава буде виявляти турботу про них. Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Никорак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Ірино.

НИКОРАК І.П. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Мені здається, що абсолютно очевидним для кожного в цьому сесійному залі, що війна спричинила значні труднощі для функціонування громадського транспорту. Знищені дороги, мости, контактні мережі, депо, багато транспортних засобів було втрачено, а їх працівників мобілізовано, зростання цін на паливе та електроенергію, збільшення вартості перевезень, а також зміна логістичних маршрутів – усе це створило виклики, які потребують негайних рішень.

Багато міжнародних партнерів, так само, як і благодійних організацій, надають допомогу українським містам. Це безкоштовна передача автобусів, тролейбусів та інших транспортних засобів, фінансова підтримка та відновлення транспортної інфраструктури.

Тому фракція «Європейська солідарність» однозначно буде підтримувати законопроект, тому що ми вважаємо його важливим, потрібним і своєчасним. Зараз, як ніколи, важливо забезпечити стабільність роботи комунального

транспорту, адже це не лише про зручність, але і про життєстійкість для мільйонів українців в умовах війни в усіх куточках України.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір Лариса Миколаївна, група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Вдумайтесь, на четвертому році повномасштабного вторгнення ми вирішили декриміналізувати закони, які забороняють використовувати гуманітарну допомогу. Вдумайтесь! Тобто на сьогодні фактично громади не можуть використовувати ті автобуси, вагони, трамваї, які вони отримали як гуманітарну допомогу.

Хочу подякувати пані Ірині Верещук, асоціаціям місцевого самоврядування, народним депутатам, які звернули на це увагу, провели засідання ще в листопаді і внесли цей законопроект. Уряд потім вніс «паровозом» альтернативний законопроект, розуміючи, що ця проблема важлива. Ми підтримаємо будь-який законопроект, тому що це ми робимо для людей і наших громадян, щоб наші громади могли використовувати гуманітарну допомогу для надання транспортних послуг.

Хочу також, щоб народні депутати звернули увагу на закон [№ 11155-1](#), який передбачає використання державними комунальними підприємствами і комунальними підприємствами громад гуманітарної допомоги для надання централізованого водопостачання, централізованого водовідведення і постачання теплової енергії. Він також має бути внесений в зал і якнайшвидше підтриманий.

Колеги, прошу вас одностайно підтримати цей законопроект, який дуже потрібен для людей і громад для надання якісних транспортних послуг з використанням гуманітарної допомоги. Дякуємо нашим міжнародним партнерам за те, що нас підтримують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко Сергій Володимирович.

Михайло Михайлович Цимбалюк. І після цього голосуємо. Прошу народних депутатів підготуватися.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я насамперед звертаюся до уряду. Вибачте, але органи місцевої влади домовляються, використовуючи особисті стосунки, щоб наші міжнародні партнери надали їм транспорт для загального користування для перевезення

пасажирів, а ви чекали весь цей час, щоб народні депутати зареєстрували цей законопроект. Ви це маєте вирішувати в робочому порядку і виходити з такою ініціативою.

Чому комітет підтримує альтернативний законопроект? Тому що ми провели широку дискусію з Кабінетом Міністрів, який відповідає за постановку на облік, за повноту збереження всієї гуманітарної допомоги перед нашими партнерами. Дякуючи органам місцевої влади, ми маємо до другого читання виписати такий алгоритм, щоб був уповноважений центральний орган виконавчої влади, я звертаюся до представника Кабінету Міністрів, але щоб він не гальмував постановку на облік і використання цього транспорту, а це відбувалося автоматично, з реєстрацією в уряді, який, підкреслюю, відповідає перед міжнародними партнерами за всю гуманітарну допомогу.

Фракція «Батьківщина» буде голосувати за. Просимо всіх колег і представників уряду попрацювати, як підкреслила голова комітету, щоб ми з міжнародними партнерами відпрацювали механізм, як це має відбуватися, але без бюрократичних перепон. Потрібно чітко вказати, протягом якого терміну Кабінет Міністрів має надавати дозвіл або погоджувати, бо насправді це заслуга територіальних громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту закону. Переходимо до голосування.

Григорій Миколайович Мамка, 1 хвилина. І після цього голосуємо.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, проблематика гуманітарної допомоги не є новою. Ми вже врегулювали дуже багато здорових і нездорових ініціатив. Всі ми розуміємо і пам'ятаємо, як гуманітарна допомога продавалася і ми її криміналізували, але залишилося одне невирішене питання. Ми цим законопроектом дозволяємо використовувати гуманітарну допомогу комунальним підприємствам, іншим фізичним особам, не набувачам, а також і набувачам гуманітарної допомоги. Усі наводять приклад – автобуси.

Дивіться, комунальне підприємство, що здійснює перевозки. Якщо використовуючи цю гуманітарну допомогу будуть заробляти гроші, це прибуток чи не прибуток? Для цього в законі не виписана стратегія щодо використання із отримання коштів для своєї вигоди. Цього немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цих законопроектів. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо задоволення потреб населення у перевезеннях в умовах воєнного стану ([№ 12177-1](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

3 процедури – Разумков. Я прошу не розходитися, бо наступних два законопроекти у нас будуть без обговорення.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, оскільки був проголосований урядовий законопроект, він має бути кращим, ніж оригінальний. Я пропоную поставити його на голосування в цілому для того, щоб ні Дніпро, ні Одеса, ні Харків не чекали далі. Якщо колеги не будуть проти, поставте, якщо проти – просто скажіть, хто буде голосувати по фракціях і групах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фракція «Батьківщина» все-таки хоче доопрацювати.

РАЗУМКОВ Д.О. Добре. Дякую.

Пропоную скоротити терміни подачі поправок і пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строку подання пропозицій до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два наступних проекти постанов розглядатимуться без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України» ([№ 13031](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – це проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих протиправних дій посадових осіб, органів державної влади, інших державних органів та суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що могли завдати шкоди економічній безпеці України» ([№ 13035](#)).

З процедури – Бурміч Анатолій Петрович. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово! Шановні колеги! З процедури щодо проекту постанови № 13035. Там у нас перелічені правоохоронні органи, щодо яких буде працювати тимчасова слідча комісія. У пояснювальній записці вони також перелічені, але не вказана Генеральна прокуратура і НАБУ. Я вважаю, що треба дописати саме ці органи для того, щоб потім у тимчасовій слідчій комісії не було відмазки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Просто хочу нагадати, що в дев'ятому скликанні ми жодного разу з голосу цього не робили. Але можна уточнити наступного разу. Якщо йдеться лише про пояснювальну записку, наскільки я зрозумів, то вона взагалі не має... Шановні колеги, голосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 13035 в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Прошу народних депутатів голосувати. Якщо будуть якісь пропозиції, ми додатково доопрацюємо.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступне питання – це проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№ 12464](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови... (*Шум у залі*). А, також без обговорення? (*Шум у залі*).

Тоді ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту постанови № 12464 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Прошу записуватися на виступи: два – за, два – проти, тому що всі розуміють, про що йдеться.

Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Дякую. Це технічне питання. Шановні колеги, щоб на гаяти час, ми заповнюємо квоти від позафракційних і групи «Партія «За майбутнє». Тому прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Гривко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Герусу Андрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Михайлович Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, коли створюються тимчасові слідчі комісії, тоді відбувається пропорційне представництво фракцій і груп у парламенті. Зазвичай існують домовленості, що голова комісії від опозиційної фракції, але пропорційне представництво зберігається. Коли потім окремими постановами починають доповнювати ТСК, це порушує цю пропорційність і трохи не відповідає тим домовленостям, які є на початку створення ТСК. Тому прошу на майбутнє діяти відповідно до тих домовленостей, які формуються під час створення тимчасових слідчих комісій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович. І голосуємо.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Важливе не лише пропорційне співвідношення присутності всіх депутатів у тимчасовій слідчій комісії, а також і тематика, яку розглядає слідча комісія. Зараз в енергетиці виникає дуже багато питань, на які варто було б звернути увагу саме цій слідчій комісії. Наприклад, чому ми купуємо

реактори російського виробництва в Болгарії, суми різні називаються – від 600 мільйонів євро до 1 мільярда євро замість того, щоб, наприклад, за ті ж самі кошти, бо в нас близько 1 мільярда євро не вистачає купити газ.

Потрібно, щоб слідча комісія говорила про те, чому ми транспортуємо російську нафту територією України при тому, що ми відмовилися транспортувати російський газ. Чи нафта не так горить, як газ, чи не так вона пахне? Чому ми одні енергоносії з росії транспортуємо, а інші не транспортуємо? Вочевидь це чийсь цікавий приватний інтерес, і було б дуже добре, щоб слідча комісія дала на це всім відповіді. На то вона і слідча комісія, щоб розслідувати всі ці речі.

Отже, у нас дуже багато запитань, тому що зараз в енергетиці, в НАЕК «Енергоатом», на закупівлях величезна кількість зловживань, які були знайдені і які Державна аудиторська служба повністю ігнорує. Зараз гроші потрібні передусім на оборону і для ефективного використання в галузі енергетики.

Тому давайте, шановні колеги, працюйте чесно, щоб нічого не загубити по дорозі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№ 12464](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів... (*Шум у залі*).

Я сказав, здається. В мене написано: прийняти в цілому з необхідними техніко-юридичними правками і пропозиціями комітету. Дякую, Сергію Віталійовичу. Тоді подивіться, чому в мене не написано: «з пропозиціями комітету».

Ще раз повторюю: ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 12464 в цілому з необхідними техніко-юридичними правками та з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту» ([№ 13047](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова Максима Миколайовича Ткаченка (*Шум у залі*).

Хоче виступити Ткаченко Максим? Будь ласка, Максиме Миколайовичу.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! Я хочу подякувати всім членам регламентного комітету за підтримку щодо створення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту. Зараз пропоную проголосувати і підтримати.

Хочу зазначити, що до завдань тимчасової слідчої комісії пропонується віднести розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту; розслідування можливих фактів нераціонального або нецільового використання коштів державного та місцевих бюджетів, спрямованих на реалізацію програм і заходів у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту; розслідування можливих фактів нецільового або нераціонального використання коштів державного та місцевих бюджетів, спрямованих на утримання та забезпечення функціонування закладів культури, об'єктів культурної спадщини, об'єктів у сферах туризму, фізичної культури і спорту.

Хочу зазначити, що до нашої тимчасової слідчої комісії подали заявки представники майже всіх депутатських фракцій та груп нашого парламенту. Якщо хтось не доєднався, то протягом діяльності нашої тимчасової слідчої комісії, яку, я сподіваюся, ми зараз підтримаємо, можна буде доєднатися до роботи нашої комісії.

Дякую усім за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Героям слава!

Сергію Віталійовичу, можете виступати з місця, якщо хочете. Коротко поінформуйте про рішення комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

«Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту» (№ 13047), внесений народним депутатом Ткаченком Максимом Миколайовичем. У підсумку розгляду цього питання комітет ухвалив висновок на проект постанови № 13047 і прийняв рішення рекомендувати парламенту розглянути його і прийняти рішення в цілому в порядку частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Прошу фракції і групи записатися на виступи для обговорення проекту постанови: два – за, два – проти.

Неклюдов Владлен Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу надати слово Георгію Мазурашу для посилення позиції Максима Ткаченка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Георгію Георгійовичу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203. Дякую колезі Максиму Ткаченку за цю ініціативу і за пропозицію попрацювати в цій комісії. Звісно, що як член Комітету з питань молоді і спорту буду акцентувати увагу на тих порушеннях, які зафіксовані в нашій рідній сфері фізичної культури і спорту. На жаль, у нас є неодноразові випадки, коли, наприклад, закривають спортивні школи, плюючи на норми чинного законодавства, не проводячи відповідні погодження і не аргументуючи цю так звану оптимізацію.

У нас є приклади. Можу сказати про рідні Чернівці, коли, наприклад, місцева влада, очевидно діючи з якимись корисними мотивами, викидає комунальну дитячу юнацьку спортивну школу з залу комунальної школи, де багато десятків років займалася секція баскетболу, і віддає цей зал за безцінь, за 400 з чимось гривень в оренду приватній школі єдиноборств. Такого не має бути.

Тобто ми маємо бути на державницькій позиції і захищати чітко інтереси держави, у тому числі у сфері фізичної культури і спорту, яку я представляю.

Дуже сподіваюся, що нам вдасться якісно розібратися у всіх кейсах з порушеннями норм чинного законодавства у сферах, представлених у цій комісії.

Дякую за підтримку. Прошу підтримати це рішення. Бажаю плідної роботи в цій комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Саврасов Максим, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В. Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Володимире Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, скажу відразу, я здивований створенням такої тимчасової слідчої комісії з питань культури, тому що, здається, ми якось неправильно орієнтуємося і розставляємо пріоритети. В нас, на жаль, так і не запрацювала тимчасова слідча комісія з питань фортифікацій, а ми чомусь створюємо ту, яка буде пов'язана з питаннями культури.

Я категорично не згоден з наративом про те, що галузь культури є чи не найбільш корумпованою і такою, в якій є нібито найбільше зловживань, але таке враження складається з деяких публікацій і навіть самого факту створення такої комісії.

Насправді видатки держави на культуру становлять 0,25 відсотка або мізерну одну чотирьохсоту від всіх видатків державного бюджету. Натомість, на мою думку, в час війни за ідентичність головним вигодонабувачем цього наративу є якраз росія – держава-агресор. Мета очевидна: в умовах, коли росіяни приділяють серйозну увагу та величезні ресурси на поширення російської мови, російського культурного продукту і загалом впливу через культуру, не дати Україні перейти до наступальної і забезпеченої належними ресурсами культурно-інформаційної політики. Мовляв, як можна вкладати більше ресурсів у культуру, якщо і там крадуть.

Дуже важливо, щоб ми, нехай навіть з найкращих міркувань, не піддавалися на ці наративи ворога, які роблять насправді велику шкоду для України. Це, звісно, не означає, що зловживань чи безвідповідальності в галузі культури чи спорту немає. Вони, безумовно, є і потребують розслідування в частині раціонального використання державних коштів, збереження нашої національної культурної спадщини.

Відповідно маємо низку запитань, на які треба відповісти. Хто відповідає за руйнацію конкретних пам'яток архітектури, варварську забудову історичних ареалів? Що було зроблено для евакуації культурних цінностей перед російським вторгненням, а що не було? Чому багато українських музейних

експонатів опинилися в руках ворога? На ці запитання маємо отримувати відповіді, але водночас не забувати, що пріоритети щодо культури маємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович. Потім – Юрченко, 1 хвилина.

Євтушок передає слово Івану Івановичу Крульку. Потім пас на Юрченка, 1 хвилина.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Безумовно, створення такої тимчасової слідчої комісії є важливим, і фракція «Батьківщина» буде голосувати за цей проект постанови.

Але хочу сказати, що завданням цієї комісії мусить бути не лише питання, які зловживання були у сфері культури, туризму, фізичної культури і спорту, але в першу чергу ця тимчасова слідча комісія повинна подивитися, яким чином фінансується ця галузь. А культура, туризм, фізична культура і спорт, на жаль, в Україні фінансуються, як правило, за залишковим принципом. Комісія повинна дати свої рекомендації стосовно цих надзвичайно важливих галузей для України, які дають мотивацію молоді не виїжджати за кордон, а бути тут, мати можливість себе реалізувати. Тому я вважаю, що ми повинні подивитися і проаналізувати, який стан справ у цих галузях.

Надзвичайно важливо, на мою думку, зберегти те, що ми маємо. Як правило, наші культурні цінності, будівлі, спортивні об'єкти, все те, що повинно працювати сьогодні на країну, на жаль, розпродається, приватизується, переходить у приватні руки і перестає служити тій цілі, заради чого воно було створено.

Тому завданням цієї комісії буде зберегти те, що ми маємо, і напрацювати реальні механізми для розвитку, щоб у нас не зменшувалася кількість олімпійських чемпіонів, а збільшувалася, культурні цінності України не вивозилися за кордон, а поверталися і були нашим національним надбанням. Це все те, що комісія мусить зробити за рік своєї роботи.

Хочу побажати авторам цього проекту постанови і тим, хто буде там працювати, щоб ця комісія дійсно мала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Юрченко Олександр Миколайович, група «Відновлення України», і голосуємо. Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, вітаю! Ми можемо казати, що культура під час бойових дій – це не на часі, що треба все робити для фронту або на фронті. Але я хочу зазначити, що головним

фундаментом, через який ворог напав, була відсутність за 30 років розбудови української ідентичності і нашої культури. Нам нав'язувалися чужі цінності, у нас була чужа культура, чужі герої. Сьогодні комісія, парламент повинні дивитися, чи гроші держави в такий тяжкий час виділяються на будівництво української свідомості і українських цінностей, чи знову хтось працює на ворога.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту постанови. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у сферах культури, охорони культурної спадщини, туризму, фізичної культури і спорту» ([№ 13047](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаних з неповерненням валютної виручки в Україну» ([№ 11187](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 223.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Оксана Анатоліївна Гринчук, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мар'яну Заблоцькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мар'ян Заблоцький. Будь ласка.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Тематика даної тимчасової слідчої комісії є відносно вузькоспеціалізованою, але стосується дуже серйозного питання. На жаль, під час експорту зерна дуже велика частина валютної виручки не заходила в Україну. Зараз обсяг таких операцій оцінюється в понад 8 мільярдів доларів. Ці операції спричинили доволі серйозний удар по іміджу України як експортера. Ці питання порушувалися в ряді іноземних ЗМІ в плані розслідувань, оскільки вони асоціюються з відмиванням коштів. Також Європейська комісія порушувала ці питання. Ці операції були як виправдання для можливої заборони експорту певної продукції до ЄС.

Верховна Рада прийняла вже доволі значні заходи для попередження таких операцій, так зване експортне забезпечення. Але існує потреба доказати іноземним партнерам, що кількість цих операцій суттєво впала, та припинити можливе відродження цих схем.

Дуже дякую всім фракціям та групам, які подали кандидатури до цієї тимчасової слідчої комісії. Це фракції «Європейська солідарність», «Батьківщина», «Голос», групи «Довіра», «Відновлення України», «Платформа за життя та мир», тобто маємо безпрецедентно збалансований склад тимчасової слідчої комісії. Ще раз дякую керівництву і представникам всіх фракцій та груп, які зголосилися працювати в цій комісії. Прошу підтримати. З нетерпінням чекаю плідної і конструктивної співпраці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги! Шановні українці! Прошу послухати декілька цифр. У цьому скликанні створено до 50 тимчасових слідчих комісій щодо розслідування фактів порушення законодавства в кожній сфері, по кожному питанню. Представники фракції «Слуга народу», ви очолюєте 90 відсотків цих ТСК! Ви самі собі не довіряєте? Ви самі себе перевіряєте? Ви самі себе розслідуєте? Просто ганьба!

Я дивлюся на питання, які включаються в роботу тимчасових слідчих комісій, і шокована. То ходіть до виконавчої влади, вимагайте щось від Прем'єр-міністра, який взагалі безмовний тут, у залі! Робіть щось з тим, що все розкрадається! Неповернення валютної виручки. Ця тема була актуальною тоді, коли відкрили морський зерновий коридор, називали страшні цифри щодо того, скільки «чорних» і «сірих» ділків з'явилося на ринку. Це все робилося за дорученням і з дозволу Офісу Президента. Як вам не соромно!

До війни, до речі, 90 відсотків ринку експорту зернових були виключно через «білі» компанії. Це ви породили той хаос, що не повернута валютна виручка в Україну в значних розмірах. Ви вже її ніколи не побачите, бо тих компаній немає. Вони діяли за дозволом, який отримували зверху. Я чула тоді багато голосних слів про те, що винних навіть там знімали з митної служби, шукали когось винного. Але подивіться на себе, подивіться в дзеркало, де ви побачити цю корумповану Верховну Раду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна, фракція «Голос».

УСТІНОВА О.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Передайте слово Цабалю, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, я хочу всім нагадати, як півтора-два роки тому, коли були блокування кордону зі сторони Польщі, одним з аргументів і наших польських колег, і колег з Європейського Союзу було те, що ми даємо певні преференції і не дуже контролюємо наших експортерів, у тому числі наші експортери недостатньо платять податки в Україну, не повертають валютну виручку.

Я не знав, чи вірити в це, чи ні, але у мене не було відповіді на питання. Мені її не дав ні уряд, ні правоохоронні органи.

Я не знав, чи вони праві, чи ні, чи ми як законодавці маємо щось зробити. Одним з колег ще рік тому була ініційована, якщо я не помиляюся, ідея щодо створення цієї тимчасової слідчої комісії, яка мала б дати відповідь на це запитання. На жаль, пройшло вже дуже багато часу, відповідь хотілося б отримати раніше, але питання досі актуальне. Тому, колеги, прошу підтримати створення цієї комісії.

Сподіваюся, що ми реально дамо відповідь і нашому суспільству, і нашим колегам, чи були такі випадки. Я кажу не лише про зерно, тому що справа не тільки в зерні. Чи були такі випадки? Якщо були, хто винен. Чи було зроблено достатньо заходів зі сторони виконавчої влади, щоб це припинити?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, пов'язаних з недовірою валютної виручки в Україну» ([№ 11187](#)) в цілому з урахуванням редакційних уточнень, викладених у висновку комітету, та з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Разумков Дмитро – з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Просто вже час підходить, а я щось в залі не бачу керівника УДО. Також паралельно хочу запитати, чого боїться влада, бо вона перекрила весь урядовий квартал. Нехай познімають блокпости, їм буде легше, люди по вулицях ходять, нічого з ними не відбувається. Це перше.

Друге. Скажіть мені, будь ласка, а що це таке, коли керівництво УДО розповідає співробітникам УДО, що вони будуть оштрафовані на зарплату, що в них заберуть грошове забезпечення, якщо вони будуть якось не так доглядати людей на вулиці. Це що в нас за нові покарання для наших захисників? Може, тоді керівництво УДО нехай відправляється і розповідає це на лінії фронту, показує, що воно вміє?

Руслане Олексійовичу, де керівник УДО? Чому його немає в залі? Чому він не звітує перед українським народом і українським парламентом?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, доводжу інформацію і до вас, і до всіх колег. Одразу після того, як рішення було проголосовано, я відправив лист керівнику УДО про те, що він викликаний на 13 годину. Водночас зараз, о 13 годині, проходить Сесія Верховного Головнокомандувача, де він бере безпосередню участь. Я знав, що в мене буде засідання, тому я попередньо поінформував, що мене не буде. Тому таку інформацію я вам передаю. Дмитре Олександровичу, можемо йти далі?

З процедури – Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Хочу нагадати, що пост Голови Верховної Ради України набагато важливіший, ніж керівника УДО. Тим не менш, ви сьогодні виконуєте свої повноваження, знаходячись у залі

Верховної Ради, і як народний депутат, і як керівник парламенту, не дивлячись на те, що ви також є членом Ставки.

Але є пріоритети. Якщо керівник УДО не може прийти до парламенту, відправивши на Ставку свого заступника, то це неповага. Неповага до всіх, у тому числі і до вас, і до всієї президії, до більшості та всіх інших народних депутатів. Якщо ми далі будемо так ставитися до себе, то сподіватися, що будуть по-інакшому до нас ставитися люди, теж не доводиться.

Немає чого боятися Президенту, нехай познімає блокпости.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. Наступне питання – проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Мостиськ Яворівського району Львівської області» ([№ 12303](#)).

Шановні колеги, ми можемо розглядати без обговорення? Артур Володимировичу, не можемо? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Записуйтеся ті фракції і групи, які бажають виступити: два – за, два – проти.

Будь ласка... (*Шум у залі*). Я звідки знаю, чи ви тиснули. Друзі, тут така ситуація: два – за, два – проти. Я бачу, тут два – за, може, ви тиснули третій – за. Тоді воно йде системою алгоритмії. Ми дамо вам 1 хвилину для виступу. Ви записуйтеся так, як ви хочете виступити. Якщо тих, хто виступив, більше, ніж двоє, тоді комп'ютер алгоритмією підбирає.

Оксана Анатоліївна Гринчук, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А. Прошу передати слово Віталію Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Безгін. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ми продовжуємо те, що розпочали вчора. У нас накопичилася велика кількість проектів постанов щодо встановлення і зміни меж. Це стосується і міста Мостиськ Львівської області. Ця пропозиція підтримана міською районною та обласними радами та військовою адміністрацією, була розглянута на засіданні нашого профільного

комітету. Ми пропонуємо проголосувати і підтримати в цілому цей проект постанови, посприяти зміні меж відповідного населеного пункту для того, щоб вони могли стало розвиватися.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Галина Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»)*. Фракція «Голос». Ми однозначно будемо підтримувати цей проект постанови. Це важливе рішення на виконання реформи децентралізації, як і вчорашні постанови, в тому числі про розширення меж міста Пустомити.

Хочу нагадати, що коли ми голосуємо відповідні проекти постанов чи законодавчі акти щодо децентралізації, дуже важливим є не забувати про фінансову децентралізацію. Вже понад рік лежать зареєстровані законопроекти мого авторства і багатьох колег, які ми разом з асоціаціями, з експертами розробили, і де без жодного підвищення податків, тільки шляхом ефективного адміністрування, коли передається більше повноважень на місця, більше повноважень ОТГ, аби вони могли самі адмініструвати земельний податок і податок на нерухомість, у такий спосіб до бюджетів місцевих громад за різними даними експертів від 20 до 25 мільярдів гривень додаткових надходжень може бути. Тому закликаю якнайшвидше розглянути ці законопроекти і провести реформу. А цей проект постанови ми підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Андрійович Бакунець. Як же ж про Яворівщину і без вас. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Доповідаю вам, що під час створення нового адміністративно-територіального устрою, власне, на Львівщині до нового прикордонного Яворівського району було додано декілька громад. Серед них гарне прикордонне, проєвропейське місто, яке активно розвивається, місто Мостиська. Оскільки громада міста Мостиськ активно розвивається, їм потрібно збільшити міські межі. Це надасть можливість виготовлення, власне, містобудівної документації на додаткове індивідуальне житлове будівництво, на прикордонну інфраструктуру, на комерційні ділянки, і що найважливіше, це на промисловість. Бо промисловість дає можливість мешканцям міста Мостиськ, довколишніх сільських громад отримувати нові робочі місця, а громаді отримувати сплату нових податків до бюджету. Не забуваймо, що там, власне, і є цей індустріальний парк

«Мостиський сухий порт», відомий на Львівщині та і в країні, який також рухається до розвитку, тому це будуть нові робочі місця, відтак нова можливість розвитку міста Мостиськ.

Прошу парламент підтримати розвиток і розширення даного прикордонного містечка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Не буду повторюватися, але хочу сказати декілька важливих фактів для історії. У 1392 році було відкрито Америку, місто Мостиська засновано за 100 років, раніше ніж Америку. У 1404 році місто Мостиська отримав Магдебурзьке право.

Сьогодні ми говоримо про євроінтеграцію. Це місто буде грати важливу роль у торгівлі та логістиці європейських транзитних і об'єднаних інфраструктурних проєктів з Україною.

Водночас затвердження території міста Мостиськ, площею 2 тисячі 518,7 гектара земель, дозволить сформувати і нові робочі місця, і розширити можливості торгівлі міжнародного характеру.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Степане Івановичу.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Мостиськ Яворівського району Львівської області» ([№ 12303](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Завершальне на сьогодні питання – проєкт Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Берегового Берегівського району Закарпатської області» ([№ 12324](#)). Після цього ми не розходимося, бо у нас будуть запити народних депутатів, з яких 10 буде до Президента, вони потребуватимуть голосування в залі.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Артуре, можемо без обговорення? Ні. Два – за, два – проти. Добре.

Слово надається Герезі Олександрові Володимировичу, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ГЕРЕГА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 192, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Прошу підтримати це важливе рішення щодо зміни і встановлення меж та переходити до голосування.

Дякую. Ми – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Буніну Сергію Валерійовичу, депутатська фракція «Слуга народу».

БУНІН С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 98, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Михайлу Лабі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, друзі! Місто Берегове в Закарпатті – прекрасне європейське, прикордонне місто. Це дозволить закріпити межі юридично, адже сьогодні Берегівська територіальна громада збільшилася, до неї фактично увійшли деякі населені пункти. Це сприятиме умовам територіального та економічного розвитку.

Згідно зі статтею 6 Закону України «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України» рішенням Берегівської міської ради № 2924 від 2 серпня 2024 року було прийнято

звернення до Кабінету Міністрів України щодо встановлення і зміни меж міста Берегового. Відповідно був розроблений проект землеустрою, що передувало рішенням Березівської міської ради, який було погоджено з Березівською районною радою, з Закарпатською обласною військовою адміністрацією та Закарпатською обласною радою. Отже, були враховані всі інтереси суміжних землекористувачів, землевласників і також навколишніх територіальних громад, суміжних територіальних об'єднаних громад. Загальна площа збільшення – 1439,66 гектара площі.

Тому бажаємо місту Береговому успіху, розвитку, гарних ідей втілення і процвітання.

Прошу підтримати даний проект постанови зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, очевидно, фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей проект постанови і нові можливості для міста Берегового на Закарпатті.

Але в мене до вас зовсім інше запитання. Скажіть, будь ласка, вам не соромно, що ми маємо порядок денний, де йде проект постанови за проектом постанови в той час, коли, як на мене, ми мали б пріоритезувати всі засоби для того, щоб підтримати наше військо?

Ви не хочете навіть запросити сюди міністра закордонних справ України для того, щоб він поінформував, як ведуться перемовини з нашими партнерами зі Сполучених Штатів Америки. Ми маємо розуміти, на що погодилися наша українська делегація на цих перемовинах, а що саме потенційно доведеться вирішувати Верховній Раді України. Як ми можемо так самоусунутися від найважливіших речей, які сьогодні мали б домінувати в нашому порядку денному? Колеги, в мене таке враження, що Верховна Рада України вирішила перенестися кудись на іншу планету з планети Земля і безпосередньо з території України, живе в паралельній реальності.

Я вас просто закликаю, колеги: давайте спільно наполягати на тому, що порядок денний Верховної Ради України має відповідати тим викликам, з якими сьогодні стикається держава, яка стікає кров'ю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проекту постанови, тому переходимо до його прийняття.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Берегового Берегівського району Закарпатської області» ([№ 12324](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до оголошення запитів народних депутатів України. Будь ласка, Олено Костянтинівно.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, у нас до Президента України – 10 депутатських запитів, тобто це 20 голосувань підряд. Будь ласка, займіть свої місця, тим більше, що майже всі запити до Президента України про присвоєння звання Герой України посмертно. Будь ласка, займайте свої місця. Це 10 хвилин.

Отже, запит Дмитра Чорного до Президента України щодо присвоєння звання Герой України посмертно командирів взводу протитанкових ракетних комплексів 2-го механізованого батальйону військової частини А1302, молодшому сержанту Даниленку Іллі Романовичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Запит Ярослава Руцишина до Президента України про присвоєння звання Герой України (посмертно) молодшому сержанту Бахтову Андрію Григоровичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Запит групи народних депутатів (Олег Синютка, Ірина Геращенко та інші, усього 22 народні депутати) до Президента України про присвоєння звання Герой України (посмертно) молодшому сержанту Збройних Сил України Климківу Назарію Романовичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Запит Анни Скороход до Президента України щодо присвоєння найвищого почесного звання Герой України (посмертно) сержанту Шинкаренку Ярославу Сергійовичу, командир розвідувального відділення розвідувального взводу розвідувальної роти 72 окремої механізованої бригади оперативного командування «Північ» Сухопутних військ Збройних Сил України.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Запит групи народних депутатів (Соломія Бобровська, Микола Княжицький та інші, усього 13 народних депутатів) до Президента України стосовно присвоєння звання Герой України (посмертно) військовослужбовцю військової частини А1788 старшому солдату Горохолінському Андрію Володимировичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Запит Володимира Крейденка до Президента України щодо задоволення заяв про прийняття до громадянства України, рішення по яких тривалий час не приймалося.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Запит Олександра Аліксійчука до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (помертньо) солдату 33-ї окремої механізованої бригади Капітулі Андрію Тимофійовичу, позивний «Баюн».

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Запит Володимира Тимофійчука до Президента України щодо розгляду електронної петиції про присвоєння звання Герой України (помертньо) Котлярчуку Роману Івановичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Запит Володимира Тимофійчука до Президента України щодо розгляду електронної петиції про присвоєння звання Герой України (помертньо) Шулепі Анатолію Анатолійовичу.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Запит групи народних депутатів (Павло Бакунець, Лариса Білозір та інші, усього чотири народні депутати) до Президента України щодо підписання Закону України [№ 9110](#) від 15.03.2023 року.

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 180.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 167.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, це всі запити до Президента України.

До органів Верховної Ради України надійшло 2 депутатські запити, до Кабінету Міністрів України – 22, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 20, до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – 4.

Отже, запити народних депутатів.

Павла Бакунця – до Головнокомандувача Збройних Сил України про присвоєння звання Герой України (посмертно) Петрівському Ігорю Андрійовичу.

Павла Бакунця – до міністра фінансів України, міністра освіти і науки України про фінансове забезпечення природного заповідника «Розточчя» у 2025 році.

Юрія Здебського – до начальника Генерального штабу Збройних Сил України щодо бачення Генеральним штабом Збройних Сил України стратегії протидії малим безпілотним цілям ворога.

Юрія Здебського – до начальника Генерального штабу Збройних Сил України щодо бачення Генеральним штабом Збройних Сил України стратегії розвитку протиповітряної оборони на тактичному рівні (бригада, батальйон).

Олександра Ткаченка – до голови Державної аудиторської служби України щодо проведення заходів державного фінансового контролю.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Іванна Климпуш-Цинцадзе та інші, усього чотири народні депутати) – до Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України, начальника Харківської обласної військової адміністрації, Ізюмського міського голови щодо надання офіційної інформації стосовно виділення і витрачання бюджетних коштів на потреби проведення відбудови адміністративних приміщень Ізюмської міської ради та виконкому ради.

Антон Яценка – до Черкаського міського голови щодо надання інформації та копій документів.

Антон Яценка – до Прем'єр-міністра України, Голови Служби безпеки України, міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції

України щодо можливого порушення норм Закону України «Про правовий режим воєнного стану» під час проведення масового заходу на території міста Умані Черкаської області 31 січня 2025 року.

Антон Яценка – до Черкаського міського голови стосовно надання інформації та копій документів.

Юрія Павленка – до Прем'єр-міністра України щодо захисту прав дитини у 2024 році.

Павла Сушка – до міністра соціальної політики України про підсумки діяльності у сфері захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Антон Яценка – до Черкаського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно розпорядження бюджетними коштами Черкаською міською радою, її структурними підрозділами та комунальними підприємствами.

Антон Яценка – до Черкаського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно розміру заробітної плати, надбавок, доплат, премій, матеріальної допомоги та інших виплат, нарахованих Черкаському міському голові Бондаренку Анатолію Васильовичу протягом 2023-2024 років.

Галини Третякової – до Керівника Апарату Верховної Ради України щодо організаційної роботи Автобазу Управління справами Апарату Верховної Ради України.

Олександра Ткаченка – до Офісу Генерального прокурора щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Олександра Ткаченка – до Голови Служби безпеки України стосовно вжиття дієвих заходів реагування для пошуку військовослужбовця Гліба Ємельянова.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Марія Іонова та інші, усього чотири народні депутати) – до міністра освіти і науки України, міністра соціальної політики України, міністра у справах ветеранів України щодо організації освітніх курсів, психологічної та спортивної реабілітації для поранених військовослужбовців.

Групи народних депутатів (Артур Герасимов, Ніна Южаніна, Ростислав Павленко) – до генерального директора акціонерного товариства «Укрпошта» щодо надання інформації з окремих питань діяльності акціонерного товариства «Укрпошта».

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації.

Антон Яценка – до виконувача обов'язків директора Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України щодо надання інформації.

Юрія Здебського – до начальника Генерального штабу Збройних Сил України щодо впровадження у Збройних Силах України автоматизованих систем управління.

Групи народних депутатів (Ірина Геращенко, Марія Іонова та інші, усього чотири народні депутати) – до Голови Верховної Ради України щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Олександра Ткаченка – до Прем'єр-міністра України щодо створення умов для залучення інвестицій в Україну.

Олексія Гончаренка – до Прем'єр-міністра України щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Миколи Величковича – до Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України, віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Анатолія Бурміча – до віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України, виконуючого обов'язки генерального директора державного підприємства «Національні інформаційні системи» щодо надання інформації про вжиті заходи для запобігання кібератакам на державні реєстри України.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття дієвих заходів під час мобілізації та недопущення зниження мобілізаційного віку до 18-24 років задля збереження молодого покоління та генофонду країни.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо розслідування діяльності територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, медико-соціальних експертних комісій та військово-лікарських комісій і притягнення до відповідальності винних посадових осіб.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо ремонту автомобільної дороги загального користування місцевого значення О26118 Кіцмань – Ошихліби – Неполоківці – Берегомет.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо капітального ремонту автомобільної дороги у селі Слобода-Комарівці Сторожинецької міської ради Чернівецької області.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо відновлення діяльності малокомплектних шкіл у гірських територіальних громадах та

віддалених населених пунктах України, а також їх належне фінансування з Державного бюджету України.

Максима Заремського – до Прем'єр-міністра України щодо надання інформації про демонтаж конструкції моста в селі Глиниця Чернівецької області.

Групи народних депутатів (Михайло Бондар, Софія Федина та інші, усього 10 народних депутатів) – до Керівника Офісу Президента України щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Групи народних депутатів (Володимир Ар'єв, Михайло Бондар та інші, усього сім народних депутатів) – до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Михайла Бондаря – до головного редактора газети «Урядовий кур'єр» щодо надання офіційної інформації стосовно обставин опублікування Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 лютого 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 12 лютого 2025 року № 81/2025.

Павла Бакунця – до Головнокомандувача Збройних Сил України про присвоєння звання Герой України (посмертно) Данилу Олегу Івановичу.

Павла Бакунця – до Прем'єр-міністра України щодо фінансового забезпечення природного заповідника «Розточчя» у 2025 році.

Це були всі запити, шановний пане Голово.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже, Олено Костянтинівно.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

В єдності наша сила. Слава Україні!